

DAHEIM BETREUT

Große Abschlussgala der Aktion „PflegerIn mit Herz“: Hier finden Sie die ausgezeichneten PersonenbetreuerInnen! / Velika završna svečanost akcije „Njegovatelji sa srcem“: ovdje ćete pronaći nagrađene njegovateljice i njegovatelje!

Marea gală de premiere a campaniei „Îngrijitor din inimă“: Aici veți găsi asistenții personali distinși cu premii! / Velké finále kampane „Opatrovatel/ka so srdcom“: Tu nájdete ocenených opatrovateľov a ocenené opatrovateľky!

*Zuhause ist's
am schönsten.*
www.daheimbetreut.at

Fachgruppenobfrauen / Fachgruppenobmänner

Njegovateljica/njegovatelj
Prešedinte grupuri profesionale / Prešedinți grupuri profesionale
Vedúce/vedúci odborných sekcií

Burgenland
Fachgruppenobmann
Ing. Mag. Harald Zumpf

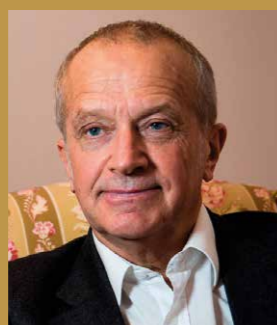
Kärnten
Fachgruppenobfrau
Irene Mitterbacher

Niederösterreich
Fachgruppenobmann
Robert Pozdena

Oberösterreich
Fachgruppenobfrau
Mag. Dr. Viktoria Tischler

Salzburg
Fachgruppenobmann
DI Günter Schwiefert

Steiermark
Fachgruppenobmann
Andreas Herz, MSc

Tirol
Fachgruppenobmann
Bernhard Moritz, MSc

Vorarlberg
Fachgruppenobfrau
KommR Susanne Rauch-Zehetner

Wien
Fachgruppenobmann
Mag. Harald Janisch

Starke Vertretung Ihrer Interessen

Ihre Tätigkeit als selbstständige Personenbetreuerin bzw. selbstständiger Personentreuer ist eine wertvolle und für die Gesellschaft unverzichtbare Dienstleistung! Als Vertreterinnen und Vertreter der Fachgruppe Personenberatung und Personenbetreuung in der Wirtschaftskammer sind wir für Sie da. Zum einen als Interessenvertreter, indem wir die Rahmenbedingungen der Berufsausübung weiter zu verbessern versuchen, zum anderen, indem wir Ihnen Service- und Unterstützungsleistungen anbieten, um Ihnen Ihre unternehmerische Tätigkeit zu erleichtern. So tragen etwa Info- und Werbekampagnen zur öffentlichen Wahrnehmung und Wertschätzung Ihrer Leistungen bei. Die Devise unserer Fachgruppe „Personenberatung und Personenbetreuung“ ist es, starke Interessenvertretung mit gutem Service für unsere Mitglieder zu verbinden. Zum Beispiel mit dem speziell für die Berufsgruppe entwickelten Online-Ratgeber, auf dem Sie in elf Sprachen wertvolle Informationen abrufen können.: <https://personenbetreuung.wkoratgeber.at>

SNAŽNO ZASTUPANJE VAŠIH INTERESA

Vaša djelatnost samostalnog pružatelja skrbi za osobe, odnosno samostalnog njegovatelja, vrijedna je usluga neizostavna za društvo! Tu smo za vas kao predstavnice i predstavnici stručne skupine za savjetovanje osoba i skrb za osobe pri gospodarskoj komori. S jedne strane kao zastupnici interesa, tako što nastojimo dodatno unaprijediti okvirne uvjete obavljanja rada, a s druge strane

tako što vam nudimo usluge i podršku kako bismo vam olakšali vašu poduzetničku djelatnost. Tako informativne i oglašivačke kampanje pridonose javnoj percepciji i uvažavanju vaših postignuća. Svrha naše stručne skupine „Savjetovanje osoba i skrb za osobe“ jest povezivanje snažna zastupanja interesa s dobrom uslugom za naše članove. Primjerice, posebno za poslovnu skupinu razvijenim internetskim vodičem, u kojem možete pronaći vrijedne informacije na jedanaest jezika: <https://personenbetreuung.wkoratgeber.at>

REPREZENTAREA PUTERNICĂ A INTERESELOR DUMNEAVOASTRĂ

Activitatea dumneavoastră în calitate de asistent(ă) personal(ă) care desfășoară activități independente este un serviciu valoros și indispensabil pentru societate! În calitate de reprezentanți ai grupului profesional „Consiliere persoane și îngrijire și asistență pentru persoane” din cadrul Camerei de Comerț, suntem aici pentru dumneavoastră. Pe de o parte, în calitate de reprezentanți ai intereselor, încercând să îmbunătățim în continuare condițiile-cadru ale exercitării profesiei și, pe de altă parte, oferindu-vă servicii și asistență pentru a vă facilita activitatea antreprenorială. Astfel, campaniile de informare și publicitate contribuie, de exemplu, la percepția și aprecierea publică a serviciilor dvs. Deviza grupului nostru profesional „Consiliere persoane și îngrijire și asistență pentru persoane” este de a îmbina o reprezentare puternică a intereselor cu servicii bune pentru membrii noștri. De exemplu, prin ghidul online creat special pentru

acest sector profesional, unde puteți obține informații valoroase în unsprezece limbi: <https://personenbetreuung.wkoratgeber.at>

SILNÉ PRESADZOVANIE VAŠICH ZÁJMOV

Vaša činnosť nezávislých opatrovateľiek a opatrovateľov je pre spoločnosť cennou a nenahraditeľnou službou! Ako zástupcovia odbornej skupiny pre osobné poradenstvo a opatrovanie osôb v hospodárskej komore sme tu pre vás. V prvom rade sa ako obhajcovia vašich záujmov snažíme naďalej zlepšovať rámecovú podmienku pre výkon vášho povolania a okrem toho vám poskytujeme množstvo služieb na podporu podnikania, aby sme vám vašu podnikateľskú činnosť uľahčili. Tak napríklad prostredníctvom informačných a reklamných kampaní prispievame k zvyšovaniu povedomia verejnosti o vašich službách a ich oceneniu. Heslom našej odbornej skupiny pre osobné poradenstvo a opatrovanie osôb „Personenberatung und Personenbetreuung“ je spájať silné presadzovanie záujmov s dobrými službami pre našich členov. Napríklad vďaka online poradenskej príručke vytvorenej špeciálne pre profesijnú skupinu, môžete získať cenné informácie v jedenástich jazykoch: <https://personenbetreuung.wkoratgeber.at>

Irene Mitterbacher

Fachgruppen-Obfrau
Predsjednica strukovne udruge
Prešedinta grupului profesional
Predsedníčka odbornej skupiny

Rasante Entwicklung

Zwischen 2008 und 2019 stieg die Zahl der selbstständigen Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer in Österreich von nicht einmal 15.000 auf mittlerweile rund 90.000: eine Erfolgsgeschichte. Als selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer sind Sie Teil dieser Erfolgsgeschichte und haben wesentlichen Anteil daran. Über 63.000 dieser Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer verfügen zurzeit über eine aktive Gewerbeberechtigung, sind also auch tatsächlich in der Betreuung tätig. Damit leisten sie einen unverzichtbaren Beitrag dazu, dass es vielen Tausend betreuungsbedürftigen Menschen ermöglicht wird, ihr Leben in vertrauter Umgebung zu verbringen. Übrigens gibt es in Österreich mittlerweile beinahe 800 Vermittlungsagenturen, die dafür sorgen, dass kompetente Betreuung im Nu dort ist, wo sie gebraucht wird.

Kaum ein Bereich hat in den vergangenen zehn Jahren eine so rasante Entwicklung – quasi aus dem Nichts – erlebt wie die 24-Stunden-Betreuung durch selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer. Kaum eine andere Dienstleistung ist aber auch in einem so sensiblen Bereich angesiedelt. Verlässlichkeit, Vertrauen, Sicherheit – das sind die Werte, die das Fundament dieser „menschlichen“ Dienstleistung bilden. Wie überall gibt es auch in diesem Feld hin und wieder Anlass zu Kritik und Unzufriedenheit, vereinzelt auch schwarze Schafe. Doch die weitaus überwiegende Zahl der in der Betreuung Tätigen erfüllt ihre Aufgabe mit viel, häufig sogar mit außergewöhnlichem Engagement zur Zufriedenheit der Betreuten und deren Angehörigen. Dabei wollen wir Sie auch in Zukunft unterstützen. Besonderes Augenmerk gilt heuer der Initiative für ein Gütesiegel für Vermittlungsagenturen.

BRZ RAZVOJ

Između 2008. i 2019. godine broj samostalnih njegovateljica i njegovatelja u Austriji porastao je, u međuvremenu, s ni 15 000 na oko 90 000: riječ je neosporno o uspjehu. Kao samostalne njegovateljice i njegovatelji dio ste ove priče o uspjehu i uvelike joj pridonosite. Više od 63 000 tih njegovateljica i njegovatelja trenutačno raspolažu aktivnom dozvolom za obavljanje obrtničke djelatnosti te, stoga, također rade u području skrbi. Time ostvaruju neizostavan doprinos tome da se nekoliko tisuća ljudi, kojima je potrebna skrb, omogući život u poznatom okruženju. Povrh toga, u Austriji djeluje gotovo 800 agencija za posredovanje, koje se brinu o tome da stručna pomoć bude pružena brzo, ondje gdje je potrebna. U posljednjih deset godina gotovo nijedno područje nije doživjelo tako

brz razvoj – gotovo ni iz čega – poput 24-satne skrbi pomoću samostalnih njegovateljica i njegovatelja. Međutim, gotovo se nijedna druga usluga ne pruža u tako osjetljivom području. Pouzdanost, povjerenje, sigurnost – to su vrijednosti koje čine temelj ove „ljudske“ službe. Kao i svugdje, i u ovom području katkad postoji povod za kritiku i nezadovoljstvo, a povremeno se u njegovim redovima mogu pronaći i crne ovce. Ali najveći dio osoba, djelatnih u području skrbi, ispunjava svoju zadaću s pregršt, često čak i s izvanrednom predanošću u svrhu zadovoljstva osoba o kojima se skrbi te članova njihovih obitelji. Pri tome vas, i ubuduće, želimo podržavati. Posebna pozornost će se ove godine posvetiti inicijativi za uspostavu sustava za ocjenu kvalitete agencija za posredovanje.

DEZVOLTARE RAPIDĂ

Între 2008 și 2019, numărul asistenților personali care desfășoară activități independente a crescut în Austria de la mai puțin de 15.000 până la aproximativ 90.000: o poveste de succes. În calitate de asistenți personali independenți, faceți parte din această poveste de succes și aveți o contribuție semnificativă la aceasta.

Peste 63.000 dintre acești asistenți personali au în prezent o autorizație de exercitare a meseriei activă și lucrează, deci, efectiv în domeniul serviciilor de îngrijire și asistență. Astfel, ei contribuie în mod indispensabil la permiterea multor mii de persoane care au nevoie de îngrijire să își petreacă viața într-un mediu familiar. De altfel, există în prezent aproape 800 de agenții de plasament în Austria, care se asigură că îngrijirea competentă există imediat acolo unde este necesară. Aproape niciun domeniu nu a cunoscut o dezvoltare atât de rapidă în ultimii zece ani – aproape de la zero – ca serviciile de îngrijire timp de 24 de ore pe zi oferite de asistenții personali care desfășoară activități independente. Însă, de asemenea, aproape niciun alt serviciu nu se află într-un domeniu atât de sensibil. Seriozitatea, încrederea, siguranța – acestea sunt valorile care formează fundamentul acestui servi-

ciu „uman”. Ca peste tot, și în acest domeniu există ocazional motive de critică și nemulțumire, izolat chiar și o negre. Însă, de departe, marea majoritate a celor care lucrează în domeniul serviciilor de îngrijire și asistență își îndeplinesc misiunea cu mult, adesea chiar extraordinar angajament față de satisfacția persoanelor îngrijite și a membrilor familiilor acestora. În acest demers dorim să vă sprijinim și în viitor. O atenție specială va fi acordată în acest an inițiativei pentru o marcă de calitate pentru agențiile de plasament.

RÝCHLY VÝVOJ

V rokoh 2008 až 2019 sa počet samostatne zárobkovo činných opatrovateľov a opatrovateľiek v Rakúsku zvýšil z menej než 15 000 na dnešných približne 90 000. Je to úspech. Ako nezávislí opatrovatelia a nezávislé opatrovatelky ste súčasťou tohto úspechu a máte na ňom významný podiel. Viac než 63 000 z týchto opatrovateľov a opatrovateľiek má v súčasnosti aktívne živnostenské oprávnenie, takže skutočne pracujú v oblasti opatrovania osôb. Preto nenahradielným spôsobom prispievajú k

tomu, že mnohé tisíce ľudí odkázaných na starostlivosť môžu stráviť svoj život v dôverne známom prostredí. Mimočodom, v Rakúsku je v súčasnosti takmer 800 sprostredkovateľských agentúr, ktoré zabezpečujú, aby kompetentná starostlivosť bola okamžite tam, kde je potrebná.

V posledných desiatich rokoch sotva zažila nejaká iná oblasť taký rýchly vývoj - kvázi od nuly - ako 24-hodinová starostlivosť poskytovaná samostatne zárobkovo činnými osobami. Ale takisto sa takmer žiadna iná služba nedá považovať za takú citlivú akou je opatrovanie. Spoľahlivosť, dôvera, bezpečnosť - to sú hodnoty, ktoré tvoria základ tejto „ľudskej“ služby. Ako všade, aj v tejto oblasti sa príležitostne objaví kritika a nespokojnosť, občas dokonca aj čierna ovca. Ale zďaleka drvivá väčšina tých, ktorí poskytujú starostlivosť, si plní svoje poslanie s veľkou, často dokonca výnimočnou oddanosťou, k spokojnosti opatrovaných osôb a ich príbuzných. Chceme vás pri tom podporovať aj v budúcnosti. Osobitná pozornosť bude v tomto roku venovaná iniciatíve na vytvorenie pečate kvality pre sprostredkovateľské agentúry.

Pflegerinnen/Pfleger mit Herz ausgezeichnet

Große Freude und viel Aufmerksamkeit: Bei der glanzvollen Abschlussgala der Initiative „PflegerIn mit Herz“ am 12. Dezember 2018 durften sich auch selbstständige, in der 24-Stunden-Betreuung tätige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer aus jedem der neun österreichischen Bundesländer über Auszeichnungen und Geldpreise von jeweils 3000 Euro freuen.

Über 60.000 selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer sind zurzeit mit einer **aktiven** Gewerbeberechtigung in Österreich tätig. Ihre Aufgabe: Menschen, die ihren Alltag nicht mehr auf sich allein gestellt bewältigen können, zu Hause in ihren eigenen vier Wänden bei der Lebensführung zu unterstützen und für sie da zu sein – rund um die Uhr. Es ist eine fordernde, verantwortungsvolle Aufgabe, der die Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer in aller Regel mit der größten Verlässlichkeit, Empathie und Sensibilität nachgehen. Damit erbringen sie eine Leistung, deren persönlicher und gesellschaftlicher Wert gar nicht hoch genug eingeschätzt werden kann. Denn ohne das Engagement selbstständiger Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer könnte eine leistbare Betreuung von Menschen zu Hause in ihren eigenen vier Wänden schlicht nicht flächendeckend aufrechterhalten werden.

Ziel der Initiative „Pfleger/Pflegerin mit Herz“ ist es, jene Menschen, die diese gesellschaftlich so bedeutenden Pflege- und Betreuungsleistungen erbringen, vor den Vorhang zu holen und damit auch das öffentliche Bewusstsein für die Themen „Pflege“ und „Betreuung“ zu schärfen und das Berufsbild zu stär-

ken. Pflege- und Betreuungsthemen breite Aufmerksamkeit zu verschaffen, ist auch deswegen so wichtig, weil die demografische Entwicklung in den kommenden Jahren und Jahrzehnten den Bedarf an Betreuungs- und Pflegedienstleistungen weiter dramatisch ansteigen lassen wird.

Die „PflegerInnen mit Herz 2018“ wurden am 12. Dezember 2018 im Rahmen einer feierlichen Gala in der „Grand Hall“ des „Erste Campus“ in Wien geehrt. In drei Kategorien, darunter der „24-Stunden-Betreuung“, war von einer hochkarätigen Jury aus Expertinnen und Experten aus knapp 4000 Einreichungen für jedes Bundesland je eine Preisträgerin bzw. ein Preisträger pro Kategorie gekürt worden. Die Gewinnerinnen und Gewinner durften sich nicht nur über öffentliche Aufmerksamkeit und Wertschätzung, sondern auch über einen Geldpreis von 3000 Euro freuen. Überreicht wurden die Preise unter anderem von den Ministerinnen Margarete Schramböck und Beate Hartinger-Klein, Wirtschaftskammer-Österreich-Präsident Harald Mahrer und Andreas Herz, Obmann des Fachverbands Personenberatung und Personenbetreuung in der Wirtschaftskammer Österreich (WKO). Neben der 24-Stunden-Betreuung wurden auch Preise in den Kategorien

„Pflege- und Betreuungsberufe“ sowie „pflegende Angehörige“ vergeben.

DAS SIND DIE GEWINNERINNEN IN DER KATEGORIE „24-STUNDEN-BETREUUNG“:

Burgenland: Jadranka Lipić
„Das Schönste an meiner Arbeit ist, dass ich dazu beitragen kann, dass Menschen ihren Lebensabend zu Hause verbringen können. An meinem aktuellen Arbeitsplatz herrscht eine positive und familiäre Stimmung. Ich komme immer wieder gerne zu ‚meiner Tante Erna‘ zurück.“

Kärnten: Anisoara Francu-Tamas
„Ich danke der Jury aus tiefstem Herzen für diese Auszeichnung. Ich habe meine zweite Familie in Kärnten sehr lieb gewonnen und fühle mich nun bestärkt, weiterhin viel Liebe und Engagement in meine Tätigkeit zu legen.“

Niederösterreich: Gabriel Clusca
„Ich habe nicht damit gerechnet, tatsächlich zum ‚Pfleger mit Herz‘ ausgezeichnet zu werden. Der Gewinn war eine große Überraschung für mich. Umso mehr freue ich mich darüber und danke der Familie, in der ich tätig bin, für das entgegengebrachte Vertrauen.“

Oberösterreich: Marcela Jamroškovičová
„Es ist mir ein Anliegen, dass ältere Menschen ihren Lebensabend zu Hause in vertrauter Umgebung und in Würde verbringen können. Wenn ich dann auch noch das Vertrauen und die Dankbarkeit der Menschen spüre, weiß ich, dass ich in diesem Beruf richtig bin.“

Salzburg: Ana Vucoiev
„Es war eine schöne Überraschung, dass ausgerechnet ich gewonnen habe. Denn es gibt so viele Pflegerinnen und Pfleger, die diesen Preis ebenfalls verdient haben. Mein besonderer Dank gilt dem Verein ‚PflegerIn mit Herz‘.“

Steiermark: Lubomira Bilikova und Eva Pjechová
„Die Auszeichnung ‚Pflegerinnen mit Herz‘ macht uns sehr glücklich. Wir haben nicht damit gerechnet, zu gewinnen, und möchten uns herzlich bei der Familie, in der wir tätig sind, aber auch bei der Jury bedanken.“

Tirol: Gyöngyi Kiss
„Ich möchte mich für die Anerkennung und Wertschätzung, die ich in dieser Familie erfahren darf, bedanken. Ich fühle mich wie ein Familienmitglied und dadurch ist meine Tätigkeit mehr als nur ein Arbeitsplatz. Vielen Dank für die Auszeichnung ‚Pflegerin mit Herz‘ und die damit verbundene Würdigung.“

Vorarlberg: Maria Guevara Trummer
„Menschen zu unterstützen, die Hilfe benötigen, ist eine Selbstverständlichkeit für mich. Ich liebe diese Aufgabe. Jeder Tag bringt etwas Neues, jede Herausforderung lässt uns gemeinsam wachsen. Aber das Schönste ist die Freude, die meine Assistenznehmer Eva, Moritz und ich zusammen haben. So etwas ist einzigartig in diesem Beruf.“

Wien: Alexandra Černegová und Genka Vlahova
„Wir freuen uns sehr über den Titel ‚Pflegerinnen mit Herz‘ – er ist eine schöne Wertschätzung und Anerken-

„Die rund 60.000 selbstständigen Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer in ganz Österreich sind eine wichtige Stütze in unserem Pflegesystem. Wir freuen uns, gemeinsam mit ‚PflegerIn mit Herz‘ die oft herausfordernde, aber immer professionelle Arbeit der Pflegebetreuerinnen und Pflegebetreuer mit dieser Auszeichnung zu würdigen.“

Harald Mahrer, Präsident der Wirtschaftskammer Österreich (WKO)

nung unserer Tätigkeit. Unser Dank gilt ‚unserer‘ Familie, die uns als Familienmitglieder bei sich aufgenommen hat. So fühlt sich unsere Tätigkeit keinesfalls wie Arbeit an und bereitet uns Tag für Tag große Freude.“

Jadranka Lipić

Marcela Jamroškovičová

Gyöngyi Kiss

Anisoara Francu-Tamas

Ana Vucoiev

Maria Guevara Trummer

Gabriel Clusca

v.l. Lubomira Bilikova und Eva Pjechová

v.l. Genka Vlahova und Alexandra Černegová

NAGRAĐENE NJEGOVATELJICE/ NJEGOVATELJI SA SRCEM

Veliko veselje i pregršt pozornosti: na glamurnoj završnoj svečanosti inicijative „Njegovatelji sa srcem“ održanoj 12. prosinca 2018. godine samostalni pružatelji skrbi za osobe i njegovatelji aktivni u 24-satnoj skrbi iz svih devet austrijskih pokrajina mogli su se, također, radovati priznanjima i novčanim nagradama u iznosu od 3000 eura po osobi.

„Gotovo 60 000 samostalnih njgovateljica i njgovatelj diljem Austrije važan su čimbenik našeg sustava njgovanja. Drago nam je što uručivanjem nagrade ‚Njgovatelj sa srcem‘ možemo odati priznanje za izazovan, no uvijek profesionalan, rad njgovatelja.“

Harald Mahrer, predsjednik Austrijske gospodarske komore (WKO)

U Austriji trenutačno djeluje više od 60 000 samostalnih pružatelja skrbi za osobe i njgovatelja s aktivnom poslovnom dozvolom. Njihov zadatak: podržavati ljude koji svoju svakodnevicu više ne mogu svladavati samostalno, podržavati ih u njihova četiri zida u organizaciji života i pružati im podršku – u bilo kojem trenutku. To je zahtjevan, odgovoran zadatak kojemu će pružatelji skrbi za osobe i njgovatelji, u pravilu, prionuti najvećom razinom pouzdanosti, empatije i osjećajnosti. Ovako oni pružaju uslugu čija su osobna i društvena vrijednost neprocjenjive. Naime, bez predanosti samostalnih pružatelja skrbi za osobe i njgovatelja, jednostavno ne bi bilo moguće diljem zemlje osigurati skrb za osobe u četiri zida njihovih domova.

Cilj inicijative „Njgovatelji sa srcem“ jest u prvi plan postaviti one ljude koji pružaju usluge njege i skrbi, a koje su toliko društveno značajne, te

time osnažiti osviještenost javnosti o temama „njege“ i „skrbi“ te predodžbu o ovoj profesiji. Osiguravanje široke pozornosti temama njege i skrbi također je vrlo važno jer će na temelju demografskog razvoja u predstojećim godinama i desetljećima potreba za uslugama skrbi i njege i dalje dramatično rasti.

„Njgovatelji sa srcem 2018.“ nagrađeni su 12. prosinca 2018. godine, u okviru svečanosti, u dvorani „Grand Hall“ u „Ersteovu Campusu“ u Beču. U tri kategorije, među koje se ubraja i „24-satna skrb“, visokoprofilni žiri, koji se sastojao od stručnjakinja i stručnjaka iz gotovo 4 000 ustanova, nagradio je po jednu dobitnicu ili dobitnika nagrade po kategoriji za svaku austrijsku pokrajinu. Pobjednice i pobjednici mogli su se obradovati ne samo velikoj razini pozornosti i pohvale javnosti, već i novčanoj nagradi od 3 000 eura. Nagrade su, između ostalog, uručile ministrice Margarete Schramböck i Beate Hartinger-Klein, predsjednik Austrijske gospodarske komore Harald Mahrer i Andreas Herz, predsjednik stručnog saveza za savjetovanje osoba i skrb za osobe u okviru Austrijske gospodarske komore (WKO). Osim 24-satne skrbi, također su uručene nagrade u kategorijama „Njgovateljska i skrbnička zanimanja“ te „Njgovatelji - članovi obitelji“.

OVO SU POBJEDNICI U KATEGORIJI „24-SATNA SKRB“:

Gradišće: Jadranka Lipić

„Najljepši dio mog posla je taj što mogu pridonijeti tome da ljudi poodmakle dobi svoj život mogu provesti kod kuće. Na mojem trenutačnom radnom mjestu vlada pozitivna i prisna atmosfera. Uvijek se rado iznova vraćam ‚svojoj teti Erni‘.“

Koruška: Anisoara Francu-Tamas

„Žiriju od srca zahvaljujem na ovoj nagradi. Moja druga obitelj u Koruškoj iznimno mi je prirasla srcu i sada se osjećam dovoljno snažnom polagati pregršt ljubavi i predanosti u svoj posao.“

Donja Austrija: Gabriel Clusca

„Nisam računao s time da ću zaista primiti nagradu ‚Njgovatelj sa srcem‘. Nagrada me je uistinu iznenadila.

Utoliko se više radujem, i zahvaljujem obitelji kojoj pružam svoje usluge, na ukazanom povjerenju.“

Gornja Austrija:

Marcela Jamroškovičová

„Važno mi je da starije osobe posljednje godine svojeg života mogu provesti kod kuće, u poznatom okruženju i dostojanstveno. Kada, usto, osjetim povjerenje i zahvalnost ljudi, znam da je ovaj posao pravi odabir za mene.“

Salzburg: Ana Vucoiev

„Činjenica što sam baš ja dobila nagradu bila je lijepo iznenađenje. Naime, postoji toliko njgovateljica i njgovatelja koji su također zaslužili ovu nagradu. Posebnu zahvalu upućujem savezu ‚Njgovatelji sa srcem‘.“

Štajerska: Lubomira Bilikova i Eva Pjechová

„Nagrada ‚Njgovatelji sa srcem‘ nas vrlo veseli. Nismo očekivale pobjedu i iskreno se želimo zahvaliti obitelji kojoj pružamo svoje usluge, ali i žiriju.“

Tirol: Gyöngyi Kiss

„Želim izraziti zahvalnost za priznanje i vrednovanje koje sam imala priliku iskusiti u ovoj obitelji. Osjećam se poput člana obitelji, zbog čega je moja djelatnost puno više od običnog radnog mjesta. Zahvaljujem se na nagradi ‚Njgovatelj sa srcem‘ i priznanju koje mi je time iskazano.“

Vorarlberg: Maria Guevara Trummer

„Pružati podršku ljudima kojima je pomoć potrebna za mene se podrazumijeva. Volim ovu zadaću. Svaki dan donosi nešto novo, svaki nas izazov potiče na zajednički rast. No najljepši je dio radost koju dijelimo primatelji mojih usluga, Eva i Moritz, i ja. Takvo nešto je jedinstveno u ovom zanimanju.“

Beč: Alexandra Černegová i Genka Vlahova

„Vrlo smo radosne zbog nagrade ‚Njgovatelji sa srcem‘ – to je vrlo lijepo odavanje počasti i priznanja našem radu. Zahvaljujemo se ‚svojoj‘ obitelji, koja nas je među sebe primila kao članove obitelji. Stoga, na svoj rad nipošto ne gledamo kao na posao, a on nam svaki dan pruža golemu radost.“

ÎNGRIJITOR/ÎNGRIJITOARE DIN INIMĂ DISTINȘI CU PREMII

Mare bucurie și mult angajament: La gala de premiere plină de strălucire a inițiativei „Îngrijitor/Îngrijitoare din inimă”, pe data de 12 decembrie 2018, s-au putut bucura de distincții și premii în bani, în valoare de 3000 de euro fiecare și asistenții personali independenți care prestează servicii de îngrijire de 24 de ore pe zi din fiecare dintre cele nouă landuri federale austriece.

Peste 60.000 de asistenți personali independenți lucrează în prezent în Austria cu autorizație de exercitare a meseriei activă. Sarcina lor este aceea de a sprijini oamenii care nu își mai pot gestiona singuri viața de zi cu zi, să își petreacă zilele acasă, între proprii patru pereți și de a fi acolo pentru ei - în permanență. Este o sarcină solicitantă, plină de responsabilitate, pe care asistenții personali și-o asumă, de regulă, cu cea mai mare seriozitate, empatie și sensibilitate. Astfel, ei prestează un serviciu a cărui valoare personală și socială nu poate fi apreciată suficient de mult. Căci, fără angajamentul asistenților personali independenți pur și simplu nu ar fi putut fi menținută pe întreg teritoriul îngrijirea accesibilă a persoanelor acasă, între proprii patru pereți.

Scopul inițiativei „Îngrijitor/Îngrijitoare din inimă” este de a aduce în prim plan acele persoane care prestează aceste servicii de îngrijire și asistență atât de semnificative din punct de vedere social, crescând astfel gradul de conștientizare a publicului cu privire la problemele de „îngrijire” și „asistență” și consolidând profilul profesional. Asigurarea unei atenții sporite pentru problemele de îngrijire și asistență este, de asemenea, foarte importantă, deoarece evoluția demografică va continua să crească în mod dramatic nevoia de servicii de îngrijire și asistență în următorii ani și următoarele decenii.

„Îngrijitori/Îngrijitoare din inimă din 2018” au fost omagiați pe 12 decembrie 2018 în cadrul unei gale festive în „Sala mare” a Campusului „Erste” din Viena. La trei categorii, printre care

„Ceii aproximativ 60.000 de asistenți personali independenți din toată Austria reprezintă un pilon important al sistemului nostru de îngrijire. Suntem bucuroase să onorăm, prin acest premiu, împreună cu „Îngrijitor din inimă”, munca de multe ori solicitantă, dar întotdeauna profesionistă a asistenților personali.”

Harald Mahrer, președintele Camerei de Comerț Austriece (WKO)

„Îngrijire timp de 24 de ore pe zi”, a fost ales câte un câștigător, respectiv câte o câștigătoare pentru fiecare land federal, din aproape 4.000 de propuneri, de către un juriu de nivel înalt, format din experți și experte. Câștigătoarele și câștigătorii nu numai că s-au putut bucura de atenția și aprecierea publicului, ci și de un premiu în bani, în valoare de 3000 de euro. Premiile au fost înmânate, printre alții, de către ministrele Margarete Schramböck și Beate Hartinger-Klein, președintele Camerei de Comerț Austriece, Harald Mahrer și Andreas Herz, președintele asociației profesionale „Consiliere persoane și îngrijire și asistență persoane” din cadrul Camerei de Comerț Austriece (WKO). În plus față de îngrijirea timp de 24 de ore pe zi, au fost acordate premii și la categoriile „Profesii de îngrijire și asistență”, precum și „Membri aparținători care oferă îngrijire”.

ACEȘTIA SUNT CÂȘTIGĂTORII DIN CATEGORIA „ÎNGRIJIRE TIMP DE 24 DE ORE PE ZI”:

Burgenland: Jadranka Lipić

„Cel mai frumos aspect al muncii mele este că pot să-i ajut pe oameni să își petreacă ultimii ani din viață la domiciliu. La locul meu de muncă actual domnește o atmosferă pozitivă și familială. Mă întorc întotdeauna cu plăcere la „mătușa mea Erna”.”

Carintia: Anisoara Francu-Tamas

„Mulțumesc juriului din adâncul inimii

mele pentru acest premiu. Am îndrăgit foarte mult cea de-a doua familie a mea din Carintia și acum mă simt încurajată să continui să-mi desfășor activitatea cu multă dragoste și angajament.”

Austria Inferioară: Gabriel Clusca

„Nu m-am așteptat să fiu efectiv distins ca „Îngrijitor din inimă”. Câștigul a fost o mare surpriză pentru mine. Cu atât mai mult mă bucur de acesta și îi mulțumesc familiei în cadrul căreia lucrez pentru încrederea acordată.”

Austria Superioară:

Marcela Jamroškovičová

„Este important pentru mine ca persoanele în vârstă să își poată petrece ultimii ani din viață acasă, într-un mediu familiar și cu demnitate. Atunci când simt și încrederea și recunoștința oamenilor, știu că sunt potrivită pentru această meserie.”

Salzburg: Ana Vucoiev

„A fost o surpriză plăcută că tocmai eu am câștigat. Căci, există atât de multe îngrijitoare și îngrijitori care au câștigat, de asemenea, acest premiu. Mulțumirile mele speciale merg la asociația „Îngrijitor din inimă”.”

Stiria: Lubomira Bilikova și Eva Pjechová

„Premiul „Îngrijitoare din inimă” ne face foarte fericite. Nu ne-am așteptat să câștigăm și am dori să mulțumim din inimă familiei în cadrul căreia lucrăm, dar, de asemenea, și juriului.”

Tirol: Gyöngyi Kiss

„Vreau să mulțumesc pentru recunoașterea și aprecierea pe care le pot cunoaște în această familie. Mă simt ca un membru al familiei și din această cauză activitatea mea este mai mult decât un loc de muncă. Vă mulțumesc pentru premiul „Îngrijitoare din inimă” și pentru aprecierea asociată cu acesta.”

Vorarlberg: Maria Guevara Trummer

„Să sprijin oamenii care au nevoie de ajutor este o chestiune de la sine înțeleasă pentru mine. Iubesc această sarcină. Fiecare zi aduce ceva nou, fiecare provocare ne face să creștem împreună. Dar cea mai frumoasă parte sunt bucuriile pe care persoanele de care am grijă, Eva, Moritz și cu mine le

avem împreună. Așa ceva este un lucru unic în această profesie.

Viena: Alexandra Černegová și Genka Vlahova

„Ne bucurăm foarte mult de titlul „Îngrijitoare din inimă” – este o apreciere și recunoaștere frumoasă a activității noastre. Îi mulțumim familiei „noastre”, care ne-a primit ca membre ale sale. Astfel, activitatea noastră nu pare în niciun caz muncă și ne oferă o mare bucurie zi de zi.”

OCENENÉ/Í OPATROVATEĽKY/OPATROVATEĽIA SO SRDCOM

Veľká radosť a veľká pozornosť: Na skvelom záverečnom slávnostnom podujatí iniciatívy „Opatrovateľ/ka so srdcom” 12. decembra 2018 sa z ocenenia a peňažných odmiern po 3 000 Eur tešili aj nezávislí opatrovatelia/nezávislé opatrovatelky pracujúci/e v oblasti 24-hodinovej starostlivosti z každej z ôsmich rakúskych spolkových krajín.

V súčasnosti pracuje v Rakúsku viac ako 60 000 samostatne zárobkovo činných opatrovateľov a opatrovateliek s aktívnym živnostenským oprávnením. Ich úlohou je pomáhať ľuďom, ktorí si už nedokážu sami poradiť v každodennom živote, u nich doma a byť im k dispozícii 24 hodín denne. Je to náročná, zodpovedná úloha, ktorú opatrovatelky a opatrovatelia spravidla vykonávajú s maximálnou spoľahlivosťou, empatiou a citlivosťou. Prítom poskytujú službu, ktorej osobná a spoločenská hodnota je neoceniteľná. Bez angažovanosti nezávislých opatrovateľiek a opatrovateľov by skratka nebolo možné celoplošne zachovať cenovo dostupnú starostlivosť o ľudí u nich doma v dôverne známom prostredí.

Cieľom iniciatívy „Opatrovateľ/ka so srdcom” bolo dostať do popredia ľudí, ktorí poskytujú tieto spoločensky významné služby v oblasti starostlivosti a opatrovania a tým zvyšovať aj povedomie verejnosti o otázkach „starostlivosti” a „opatrovania” a posilniť imidž tejto profesie. Je dôležité zaostriť pozornosť na otázky týkajúce sa starostlivosti a

„Približne 60 000 samostatne zárobkovo činných opatrovateľov a opatrovateliek v celom Rakúsku predstavujú dôležitý pilier nášho systému starostlivosti. Teší nás, že vďaka oceneniu ‚Opatrovateľ/ka so srdcom’ môžeme vyjadriť uznanie za často náročnú ale vždy profesionálnu prácu opatrovateľiek a opatrovateľov.“

Harald Mahrer, prezident Rakúskej spolkovej hospodárskej komory (WKO)

opatery aj z toho dôvodu, že na základe demografického vývoja v nasledujúcich rokoch a desaťročiach sa bude aj naďalej dramaticky zvyšovať dopyt po opatrovateľských a ošetrovateľských službách.

„Opatrovatelia/opatrovatelky so srdcom 2018” boli slávnostne vyhlásení dňa 12. decembra 2018 v rámci slávnostného podujatia vo veľkej sále „Grand Hall” v priestoroch „Erste Campus” vo Viedni. V troch kategóriách, medzi nimi aj „24-hodinová starostlivosť”, porota uznávaných expertov z takmer 4 000 nominácií vybrala jedného víťaza z každej kategórie pre každú spolkovú krajinu. Víťazi sa mohli tešiť nielen z pozornosti a uznania verejnosti, ale aj z peňažnej odmeny 3 000 Eur. Ceny odovzdali okrem iného ministerky Margarete Schramböck a Beate Hartinger-Klein, prezident rakúskej Spolkovej hospodárskej komory Harald Mahrer a Andreas Herz, predseda odborného združenia pre osobné poradenstvo a osobnú starostlivosť v Spolkovej hospodárskej komore Rakúska (WKO). Okrem 24-hodinovej starostlivosti boli ceny udeľené aj v kategóriách „Ošetrovateľské a opatrovateľské profesie” a „Starajúci sa príbuzní”.

TU SÚ VÝHERCOVIA V KATEGÓRII „24-HODINOVÁ STAROSTLIVOSŤ“:

Burgenland: Jadranka Lipič
„Najkrajšie na mojej práci je to, že môžem prispieť k tomu, aby ľudia mohli jeseň svojho života stráviť doma. Na mojom súčasnom pracovnom mieste panuje pozitívna a rodinná atmosféra. Vždy sa rada vraciam k „mojej tete Erne“.”

Korutánsko: Anisoara Francu-Tamas
„Ďakujem porote z celého srdca za toto ocenenie. Veľmi som si obľúbila svoju druhú rodinu v Korutánsku a teraz pociťujem povzbudenie, aby som do svojej práce naďalej vkladala veľa lásky a oddanosti.“

Dolné Rakúsko: Gabriel Clusca
„Neočakával som, že budem ocenený ako ‚Opatrovateľ so srdcom’. Víťazstvo bolo pre mňa veľkým prekvapením. Takže o to viac ma to teší a ďakujem rodine, v ktorej pracujem, za prejavenu dôveru.“

Horné Rakúsko: Marcela Jamroškovičová
„Záleží mi na tom, aby starší ľudia mohli stráviť jeseň svojho života dôstojne a v dôverne známom prostredí. Keď potom cítim dôveru a vďačnosť ľudí, viem, že táto práca je pre mňa tá pravá.“

Salzburg: Ana Vucoiev
„Bolo to pekné prekvapenie, že práve ja som vyhrala. Pretože je toľko opatrovateľiek a opatrovateľov, ktorí by si toto ocenenie takisto zaslúžili. Moje špeciálne poďakovanie patrí spolku ‚Opatrovateľ/ka so srdcom’.“

Štajersko: Lubomira Bilikova und Eva Pjehová
„Ocenenie ‚Opatrovateľky so srdcom’ nás robí veľmi šťastnými. Neočakávali sme, že vyhráme, a chceli by sme úprimne poďakovať rodine, v ktorej pracujeme, ale aj porote.“

Tirolsko: Gyöngyi Kiss
„Chcem vám poďakovať za uznanie a ocenenie, ktoré som získala vďaka tejto rodine. Cítim sa ako člen rodiny a vďaka tomu je moja práca viac než len prácou. Ďakujem za ocenenie ‚Opatrovateľka so srdcom’ a s ním spojenú odmenu.“

Vorarlbersko: Maria Guevara Trummer
„Pomáhať ľuďom, ktorí pomoc potrebujú, je pre mňa samozrejmosťou. Milujem túto úlohu. Každý deň prináša niečo nové, každá výzva nás spolu posúva vpred. Ale to najkrajšie je radosť, ktorú mám spolu s mojimi asistentmi Evou a Moritzom. Takéto niečo je v tejto profesii jedinečné.“

Viedeň: Alexandra Černegová und Genka Vlahova
„Veľmi sa tešíme z titulu ‚Opatrovateľky so srdcom’ – je to krásne ocenenie a uznanie našej práce. Naše poďakovanie patrí našej rodine, ktorá nás prijala ako členov rodiny. Pri našej práci sa preto necítim ako v práci a preto nám prináša každý deň veľkú radosť.“

Facts Činjenice / Fapte / Fakty

Selbstständige Betreuungspersonen mit aktiver Gewerbeberechtigung (Stand 31. 12. 2018) / Samostalni njegovatelji s aktivnom dovolom za rad (stanje od 31. 12. 2018.) / Persoane care oferă servicii de îngrijire și asistență, care desfășoară activități independente cu autorizație de exercitare a meseriei activă (stare la 31. 12. 2018) / Nezávislé opatrovatelky a opatrovatelia s aktívnym živnostenským oprávnením (stav k 31. 12. 2018)

Burgenland	3.503
Kärnten	3.477
Niederösterreich	17.481
Oberösterreich	9.323
Salzburg	1.873
Steiermark	11.343
Tirol	2.744
Vorarlberg	3.098
Wien	10.201
Österreich GESAMT	63.043

Agenturen zur Organisation von Personenbetreuung mit aktiver Gewerbeberechtigung (Stand 31. 12. 2018) / Agencije za organizaciju skrbi za osobe s aktivnom dovolom za rad (stanje od 31. 12. 2018.) / Agenții de organizare a serviciilor de asistență personală cu autorizație de exercitare a meseriei activă (stare la 31. 12. 2018) / Agentúry pre organizáciu osobnej starostlivosti s aktívnym živnostenským oprávnením (stav k 31. 12. 2018)

Burgenland	42
Kärnten	71
Niederösterreich	193
Oberösterreich	102
Salzburg	31
Steiermark	176
Tirol	41
Vorarlberg	16
Wien	114
Österreich GESAMT	786

Neue Aufträge und Kundenwechsel: Was es zu beachten gilt

„Was mache ich eigentlich, wenn mein Betreuungsverhältnis zu Ende ist und ich keinen Kunden bzw. keine Kundin mehr habe?“, fragt sich Alina F.

Die 42-jährige Rumänin ist seit zwei Jahren als selbstständige Personenbetreuerin in Österreich tätig. Ihr Klient ist mittlerweile über 90. Wenn auch nur mehr eingeschränkt beweglich, geht es ihm doch gesundheitlich nach wie vor gut. Doch selbstverständlich weiß Alina F., dass dieses Betreuungsverhältnis irgendwann einmal zu Ende sein wird – und sei es, dass ihr Klient aufgrund

weiterer Einschränkungen bzw. einer Zuspitzung seines Allgemeinzustandes in eine stationäre Pflegeeinrichtung wechseln muss.

Frau F. hat in den zwei Jahren ihrer Tätigkeit im Großen und Ganzen gute Erfahrungen gemacht. Sie will dieser Tätigkeit hier in Österreich weiter nachgehen, auch über das bestehende Betreuungsverhältnis hinaus. Sie hat eigens einen Deutschkurs absolviert, um für ihre Aufgabe, aber auch für ihr weiteres Berufsleben hier gut gerüstet zu sein. Laufend erweitert sie die Sprachkenntnisse, einerseits in der Kommunikation mit ihrem Klienten und dessen

Angehörigen sowie bei Besorgungen im Wohnort ihres Klienten, andererseits mithilfe einer Sprachlern-App. Auf dem Online-Ratgeber für Personenbetreuung der WKO findet sie die wichtigsten Antworten auf ihre Fragen allerdings auch auf Rumänisch, insgesamt wird das Service in 11 Sprachen angeboten.

Haben selbstständige Betreuungspersonen nach dem Ende eines Betreuungsverhältnisses die Absicht, rasch wieder neue Klientinnen bzw. Klienten zu betreuen, wird empfohlen, die Gewerbeberechtigung aktiv zu lassen, um weiter versichert zu sein und jederzeit wieder eine neue Tätigkeit

aufnehmen zu können.* Hat die Betreuungsperson ihren Gewerbebestandort am Wohnsitz der betreuten Person, ist auf alle Fälle unverzüglich die Standortverlegung des Gewerbes zu melden, sobald ein neues Betreuungsverhältnis an einem anderen Standort eingegangen wurde.**

Befindet sich der Gewerbebestandort konstant an der Adresse einer Vermittlungsagentur, entfällt diese Ummeldung des Standorts. Ihr erstes Betreuungsverhältnis hat Alina F. über Vermittlung einer Freundin gefunden. Für einen etwaigen neuen Auftrag will sie sich jedoch an eine Vermittlungsagentur wenden. Weil ihr das verlässlicher erscheint, als auf eigene Faust zu suchen. Sie hat sich bereits bei einigen Bekannten, die ebenfalls in Österreich tätig sind, umgehört und zwei, drei Agenturen im Auge, die ihr empfohlen wurden. „Denn es ist mir sehr wichtig, mit einer Agentur zusammenzuarbeiten, auf die ich mich auch wirklich verlassen kann.“

* Auch eine ruhende Gewerbeberechtigung kann problemlos wieder aktiviert werden. In der Zeit, in der die Berechtigung ruht, sind keine Sozialversicherungsbeiträge zu entrichten. Allerdings entfällt auch der Versicherungsschutz! (Die jährliche Wirtschaftskammer-Grundumlage ist auch bei ruhendem Gewerbe zu entrichten.)

** Achtung: Wird die Standortverlegung nicht gemeldet, droht eine Verwaltungsstrafe von bis zu 2.180 Euro! Ein Link zum Online-Formular befindet sich auf dem Online-Ratgeber.

NOVI ZADATCI I PROMJENA KLIJENATA: NA ŠTO JE POTREBNO OBRAZLOŽITI POZORNOST

„Što, zapravo, trebam učiniti kada se moj odnos pružatelja okonča i kada više nemam klijenta ili klijenticu?“, pita se Alina F.

Ova 42-godišnja Rumunjka već dvije godine u Austriji radi kao samostalna pružateljica skrbi za osobe. Treba imati u vidu da njezin klijent ima više od 90 godina. Iako je njegova mogućnost kretanja ograničena, njegovo je zdravlje i dalje dobro. Dakako, Alina F. zna da će se taj skrbnički odnos jednoga dana okončati, dovoljno je da njezin klijent zbog dodatnih poteškoća, primjerice pogoršanja općeg stanja, mora prijeći u ustanovu za stacionarnu njegu.

Gospođa F. je tijekom dvije godine svojeg rada općenito imala dobra iskustva. Ona svoj posao i dalje želi obavljati ovdje, u Austriji, čak i nakon što se postojeći odnos pružanja usluga skrbi okonča. Ona je samoinicijativno završila tečaj njemačkog jezika kako bi se dobro pripremila za svoju zadaću, ali i za nastavak svoje karijere. Neprestano unaprjeđuje svoje jezične vještine, s jedne strane u komunikaciji sa svojim klijentom i članovima njegove obitelji te kad u mjestu prebivališta svojeg klijenta nabavlja kućne potrepštine, a s druge strane s pomoću aplikacije za učenje jezika. Na internetskom vodiču za skrb za osobe Austrijske gospodarske komore pronalazi najvažnije odgovore na svoja pitanja, također na rumunjskom jeziku, jer se ova usluga nudi na ukupno 11 jezika.

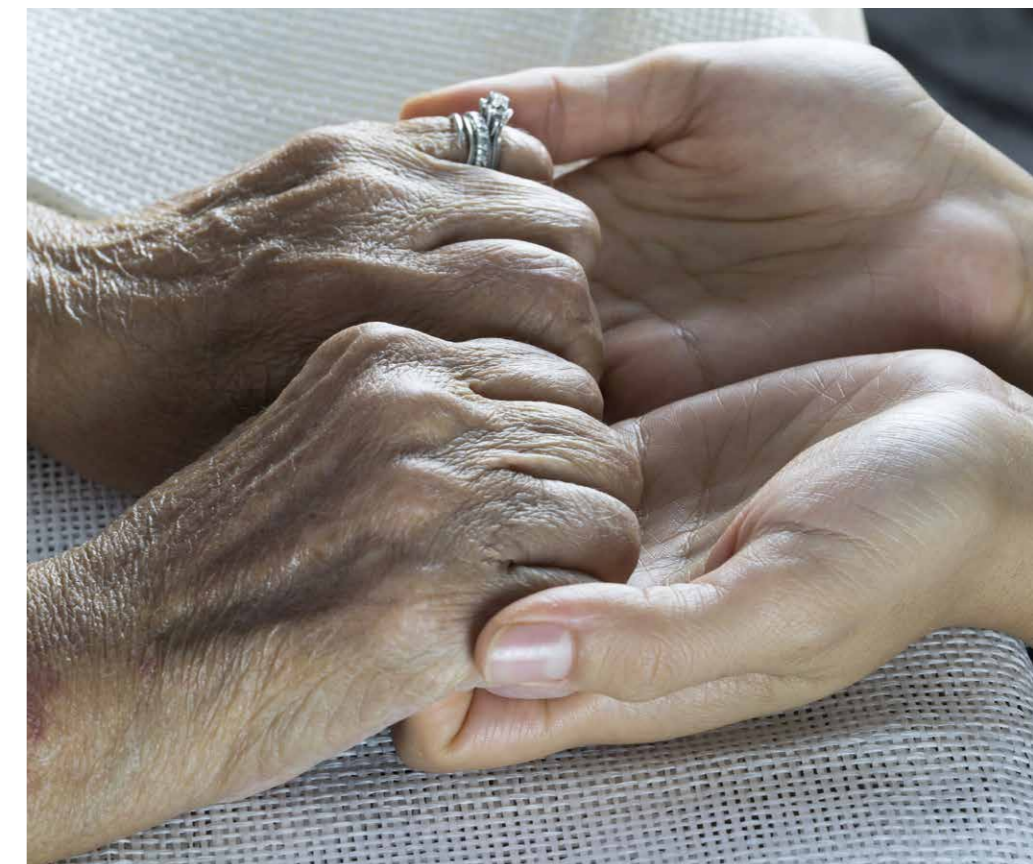
Ako samostalni njegovatelji, nakon završetka usluge skrbi, namjeravaju ubrzo brinuti za nove klijente, preporučuje se održati dozvolu za obavljanje rada aktivnom kako bi se zadržao status osiguranika i u svakom trenutku mogao započeti novi posao.* Ako se poslovno sjedište pružatelja usluga skrbi za

osobe nalazi na mjestu prebivališta osobe koju njeguje, u svakom je slučaju potrebno, bez odgode, izvijestiti o promjeni lokacije sjedišta čim se uspostavi novi odnos na drugoj lokaciji.**

Ako se sjedište obrta neprekidno nalazi na adresi agencije za posredovanje, odjava i ponovna prijava sjedišta otpadaju. Svoj prvi skrbnički odnos Alina F. je pronašla posredstvom prijateljice. Međutim, za sve buduće nove zadatke želi se obratiti agenciji za posredovanje. Naime, to joj se čini pouzdanijim od traženja posla vlastitim snagama. Već je stupila u kontakt s nekoliko svojih poznanika koji, također, rade u Austriji te dvije, tri agencije za koje su joj preporučili. „Zato što mi je vrlo važno surađivati s agencijom u koju se zaista mogu pouzdati.“

* Čak se i dozvola za rad u mirovanju može bez poteškoća ponovno aktivirati. Tijekom razdoblja u kojem je dozvola za rad u mirovanju nije potrebno plaćati doprinose za socijalno osiguranje. Međutim, također otpada osigurateljna zaštita! (Godišnji je osnovni doprinos gospodarskoj komori potrebno plaćati i ako je obrt u mirovanju.)

** Pozor: Ako se ne dojaviti promjena sjedišta obrta, prijeti administrativna kazna u iznosu do 2.180 eura! Poveznica za internetski obrazac nalazi se u internetskom vodiču.

COMENZI NOI ȘI SCHIMBAREA CLIEŢILOR: CE TREBUIE AVUT ÎN VEDERE

„Ce fac, de fapt, atunci când relația mea de îngrijire a ajuns la final și nu mai am un client, respectiv o clientă?“, se întreabă Alina F.

Româncă în vârstă de 42 de ani lucrează de doi ani ca asistent personal care desfășoară activități independente în Austria. Clientul ei are acum peste 90 de ani. Chiar dacă mobilitatea lui este limitată, sănătatea lui este însă încă bună. Însă Alina F. știe că această relație de îngrijire se va încheia în cele din urmă - dacă clientul ei trebuie să se mute într-o unitate de îngrijire staționară, fie din cauza unor restricții suplimentare sau a unei escaladări a stării sale generale.

Doamna F. a avut, în ansamblu, experiențe bune în cei doi ani de activitate. Ea dorește să continue această activitate aici, în Austria, chiar și după relația de îngrijire existentă. Ea a absolvit un curs de limba germană special pentru a fi bine pregătită pentru sarcina sa, precum și pentru viața sa profesională viitoare. Ea își extinde în mod continuu cunoștințele lingvistice, pe de o parte în comunicarea cu clientul său și membrii familiei acestuia, precum și prin comisiunile din domiciliul clientului său, pe de altă parte, cu ajutorul unei aplicații de învățare a limbilor străine. Cu toate acestea, în ghidul online de asistentă personală al WKO, ea găsește cele mai importante răspunsuri la întrebările ei și în limba română. Serviciul este oferit în total în 11 limbi.

În cazul în care persoanele care oferă servicii de îngrijire și asistență, care desfășoară activități independente intenționează, după încheierea unei relații de îngrijire, să îngrijească rapid noi clienți sau clienți este recomandată păstrarea autorizației de exercitare a meseriei activă pentru a fi în continuare asigurat și pentru a putea începe oricând o nouă activitate.* În cazul în care persoana care oferă servicii de îngrijire și asistență își are sediul profesional la domiciliul persoanei îngrijite, relocarea sediului profesional

trebuie comunicată în toate cazurile imediat ce o nouă relație de îngrijire a fost începută la o altă locație.**

Dacă sediul profesional se află în mod constant la adresa unei agenții de plasament, această reînregistrare a sediului nu mai este necesară. Alina F. și-a găsit prima sa relație de îngrijire prin intermediul plasamentului. Cu toate acestea, ea dorește să contacteze o agenție de plasament pentru o posibilă nouă detașare. Pentru că i se pare mai de încredere decât să caute pe cont propriu. Ea s-a consultat deja cu unii dintre cunoscuții ei, care lucrează, de asemenea, în Austria, și are două sau trei agenții în vedere, care i-au fost recomandate. „Pentru că este foarte important pentru mine să colaborez cu o agenție pe care să mă pot baza într-adevăr.”

* Chiar și o autorizație de exercitare a meseriei suspendată poate fi reactivată fără nicio problemă. În perioada în care autorizația este suspendată, nu trebuie plătite contribuții la asigurările sociale. Însă acoperirea de asigurare este, de asemenea, anulată! (Taxa de bază anuală a Camerei de Comerț trebuie plătită și în cazul în care activitatea este suspendată.)

** Atenție: Dacă relocarea sediului nu este comunicată, există riscul unei sancțiuni administrative de până la 2.180 de euro! Un link către formularul online se găsește în ghidul online.

NOVĂ PRĂCA A ZMENA KLIENTA: NA ČO SI TREBA DÁVAŤ POZOR

„Čo mám vlastne robiť, keď sa moja zmluva o poskytovaní opatrovateľských služieb skončí a ja už nemám žiadneho klienta?“ pýta sa Alina F.

42-ročná Rumunka pracuje už dva roky ako nezávislá opatrovateľka v Rakúsku. Jej klient má teraz viac ako 90 rokov. Aj keď je jeho pohyblivosť obmedzená, jeho zdravotný stav je stále dobrý. Samozrejme Alina F. vie, že tento zmluvný vzťah medzi opatrovateľom a klientom raz skončí - a nech je to radšej preto, že jej klient bude musieť byť kvôli ďalším obmedzeniam alebo všeobecnému zhoršeniu zdravotného stavu umiestnený v stacionárnom zariadení pre seniorov.

Pani F. získala za dva roky svojej činnosti vcelku dobré skúsenosti. Naďalej chce vykonávať túto prácu v Rakúsku, a to aj mimo existujúceho zmluvného

vzťahu s klientom. Absolvovala špeciálny kurz nemeckého jazyka, aby bola dobre pripravená na svoju úlohu a aj na budúci profesionálny život. Neustále rozširuje svoje jazykové znalosti, na jednej strane v komunikácii so svojim klientom a jeho príbuznými ako aj pri vybavovaní bežných záležitostí v mieste bydliska svojho klienta, na druhej strane pomocou aplikácie pre jazykové vzdelávanie. V on-line poradenskej príručke WKO pre opatrovanie osôb tiež nájde najdôležitejšie odpovede na svoje otázky v rumunčine, služba je ponúkaná celkovo v 11 jazykových verziách.

Ak si samostatne zárobkovo činné osoby poskytujúce opatrovateľské služby aj po skončení aktuálneho zmluvného vzťahu so svojim klientom chcú zase čo najrýchlejšie nájsť nového klienta, odporúčame, aby si živnosť nechali aktívnu a boli naďalej sociálne poistené, aby boli kedykoľvek pripravené prijať novú prácu.* Ak má opatrovateľ/ka svoje miesto podnikania v mieste bydliska opatrovanej osoby, je potrebné vždy bezodkladne nahlásiť zmenu miesta podnikania/prevádzky, a to hneď ako uzatvorí novú zmluvu o poskytovaní opatrovateľských služieb s novým klientom na inom mieste.**

Ak je miesto podnikania stále na adrese sprostredkovateľskej agentúry, nahlásenie zmeny miesta podnikania nie je potrebné. Svojho prvého klienta našla Alina F. sprostredkovane cez svoju priateľku. Za účelom novej opatrovateľskej zmluvy by sa však chcela obrátiť na sprostredkovateľskú agentúru. Zdá sa jej, že to je spoľahlivejšie, než hľadať nového klienta na vlastnú päsť. Už sa radila s niekoľkými známymi, ktorí pracujú aj v Rakúsku, a má vyhladené dve alebo tri agentúry, ktoré jej boli odporúčené. „Pretože je pre mňa veľmi dôležité spolupracovať s agentúrou, na ktorú sa naozaj môžem spoľahnúť.“

* Aj pozastavenú živnosť možno bez problémov znovu obnoviť. Počas obdobia, kedy je živnosť pozastavená, sa neplatia žiadne príspevky na sociálne zabezpečenie. Avšak tým pádom neexistuje ani poisťna ochrana! (Základný ročný príspevok do hospodárskej komory sa platí aj pri pozastavenej živnosti.)

** Upozornenie: Ak sa nenahlási zmena miesta podnikania/prevádzky, hrozí administratívna pokuta až do výšky 2 180 Eur! Odkaz k online formuláru sa nachádza v online poradenskej príručke.

Welche Förderungen erhalten Betreute und deren Angehörige in Österreich?

Immer wieder fragen selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer, welche Förderungen die von ihnen Betreuten bzw. deren Angehörige tatsächlich erhalten, um diese Beträge in Relation zu dem Entgelt zu setzen, das sie selbst für ihre Tätigkeit erhalten.

Grundsätzlich haben Menschen, bei denen „wegen einer körperlichen, geistigen oder psychischen Behinderung bzw. einer Sinnesbehinderung, die voraussichtlich mindestens sechs Monate andauern wird, ein ständiger Betreuungs- und Hilfsbedarf von zumindest

65 Stunden im Monat“ gegeben ist, Anspruch auf Pflegegeld. Das Pflegegeld wird je nach Schwere der Behinderung und Ausmaß des Pflegebedarfs nach einer Begutachtung durch medizinisches Fachpersonal in sieben Stufen gewährt. Die Höhe des Pflegegeldes beträgt zwischen 157,30 Euro (Stufe 1) und 1688,90 Euro (Stufe 7) monatlich.

Zusätzlich kann eine Förderung der 24-Stunden-Betreuung gewährt werden, aber nur, wenn Pflegegeld mindestens der Stufe 3 (mehr als 120 Stunden Pflegebedarf, 451,80 Euro monatlich)

bezogen wird und das monatliche Nettoeinkommen 2500 Euro (für jede/n unterhaltsberechtigten Angehörigen/n weitere 400 Euro) nicht übersteigt. Diese Förderung beträgt bei zwei sich abwechselnden selbstständigen Betreuungspersonen gesamt maximal 550 Euro pro Monat.

Die Förderung der 24-Stunden-Betreuung wird allerdings nur dann gewährt, wenn die selbstständige Betreuungsperson bestimmte Voraussetzungen erfüllt, nämlich entweder über eine definierte theoretische Ausbildung verfügt

oder die Betreuung der betreuungsbedürftigen Person seit mindestens 6 Monaten sachgerecht durchgeführt hat.

Wie können sich Pflegebedürftige oder deren Angehörige relativ kostenintensive Pflegeheime leisten?

In der Regel müssen dafür alle Bezüge des oder der Pflegebedürftigen herangezogen werden, sprich: Pflegegeld und Rente. In diesen Kosten ist allerdings auch die komplette fachgerechte pflegerische und medizinische Versorgung inkl. Verpflegung und räumlicher Infrastruktur inbegriffen.

KOJE SUBVENCIJE OSTVARUJU OSOBE ZA KOJE SE SKRBI I ČLANOVI NJIHOVIH OBITELJI U AUSTRIJI?

Samostalne njegovateljice i njegovatelji uvijek iznova pitaju koje su subvencije koje osobe za koje skrbe, odnosno članovi njihovih obitelji, zaista ostvaruju, kako bi njihove iznose mogli usporediti s naknadom koju primaju za svoj rad.

Osobe koje zbog „tjelesnog, mentalnog ili psihičkog invaliditeta, odnosno invaliditeta koji će vjerojatno potrajati najmanje šest mjeseci i koje zahtijevaju skrb i pomoć od najmanje 65 sati mjesečno“ u načelu imaju pravo na naknadu za njegovanje. Naknada za njegovanje odobrava se ovisno o težini invaliditeta i opsegu potrebe za njegovom nakon procjene koju u sedam stupnjeva provodi stručno medicinsko osoblje. Visina naknade za njegu iznosi između

157,30 eura (1. stupanj) i 1688,90 eura (7. stupanj) mjesečno.

Dodatno se može odobriti subvencija za 24-satnu skrb, no samo u slučaju kada je odobrena naknada za njegu najmanje 3. stupnja (potreba za njegovom veća od 120 sati, 451,80 eura mjesečno) i ako mjesečni neto prihodi ne premašuju 2500 eura (za svakog uzdržavanog člana obitelji dodatnih 400 eura). Ova subvencija iznosi, u slučaju dvaju samostalnih njegovatelja koji se izmjenjuju, ukupno najviše 550 eura mjesečno.

Međutim, subvencija za 24-satnu skrb odobrava se samo u slučaju kada samostalni njegovatelj ispunjava određene preduvjete, odnosno ako raspolaže definiranim teorijskim obrazovanjem te ako se skrb za osobu kojoj je potrebna skrb propisno provodila najmanje 6 mjeseci.

Kako si osobe kojima je potrebna njega, ili članovi njihovih obitelji mogu priuštiti relativno skupocjene domove za njegu?

U pravilu je u tu svrhu potrebno iskoristiti sva primanja osobe kojoj je potrebna njega, odnosno: naknadu za njegu i mirovinu. No, u tim je troškovima također sadržana cjelokupna, profesionalna njegovateljska i medicinska skrb, uključujući namirnice i prostornu infrastrukturu.

CE SUBVENȚII PRIMESC PERSOANELE AFLATE ÎN ÎNGRIJIRE ȘI MEMBRII FAMILIILOR ACESTORA ÎN AUSTRIA?

Asistenții personali care desfășoară activități independente întreabă din nou și din nou ce subvenții primesc efectiv persoanele îngrijite de ei sau membrii familiilor lor, pentru a pune aceste sume în relație cu remunerația pe care aceștia o primesc pentru activitatea lor.

În principiu, persoanele la care, „din cauza unei dizabilități fizice, mentale sau psihice, respectiv a unui handicap senzorial, care va persista după câte se poate prevedea cel puțin șase luni, a fost stabilită o nevoie permanentă de îngrijire și asistență de cel puțin 65 de ore pe lună”, au dreptul la indemniza-

ție de îngrijire. În funcție de gravitatea handicapului și de amploarea nevoii de îngrijire, indemnizația de îngrijire se acordă în șapte etape, după o evaluare efectuată de cadre medicale specializate. Valoarea indemnizației de îngrijire este între 157,30 euro (grad 1) și 1688,90 euro (grad 7) pe lună.

Suplimentar, poate fi acordată o subvenție pentru îngrijirea de 24 de ore pe zi, dar numai dacă a fost obținută indemnizația de îngrijire pentru minim gradul 3 (nevoie de îngrijire mai mult de 120 de ore, 451,80 de euro pe lună) și dacă venitul net lunar nu depășește 2500 de euro (pentru fiecare membru al familiei cu drept de întreținere, încă 400 de euro). Această subvenție este în total maxim 550 de euro pe lună pentru două persoane care desfășoară activități independente care oferă în mod alternativ servicii de îngrijire și asistență.

Cu toate acestea, subvenția pentru îngrijirea timp de 24 de ore pe zi este acordată numai dacă persoana care oferă servicii de îngrijire și asistență care desfășoară activități independente îndeplinește anumite condiții, adică are fie o educație teoretică bine definită, sau efectuează îngrijirea persoanei care necesită îngrijire de cel puțin 6 luni.

Cum pot persoanele care au nevoie de îngrijire sau membrii familiilor acestora să-și permită căminele de îngrijire relativ costisitoare?

De regulă, pentru aceasta trebuie consultate toate veniturile persoanei care are nevoie de îngrijire, adică: indemnizația de îngrijire și pensia. Cu toate acestea, aceste costuri includ și asistența medicală și îngrijirea profesionistă completă, inclusiv mesele și infrastructura spațiului.

AKÚ PODPORU DOSTÁVAJÚ V RAKÚSKU OPATROVANÍ ĽUDIA A ICH PRÍBUZNÍ?

Samostatne zárobkovo činní opatrovatelia a opatrovatelky sa znova a znova pýtajú, akú podporu v skutočnosti dostávajú osoby, o ktoré sa starajú,

alebo ich rodinní príslušníci, aby mohli tieto sumy porovnať s odmenou, ktorú dostávajú za svoju prácu. Osoby, u ktorých pretrvávajú telesné, duševné alebo psychické príp. zmyslové postihnutie najmenej šesť mesiacov, a ktoré vyžadujú starostlivosť a pomoc minimálne 65 hodín v mesiaci, majú v zásade nárok na príspevok na starostlivosť. V závislosti od závažnosti zdravotného postihnutia a rozsahu potrieb starostlivosti sa príspevok na starostlivosť poskytuje vo výške stanovenej podľa stupňa postihnutia, ktorý posudzuje odborný zdravotnícky personál. Výška príspevku na starostlivosť sa pohybuje od 157,30 Eur (stupeň 1) do 1 688,90 Eur (stupeň 7) mesačne.

Okrem toho je možné poskytnúť podporu na 24-hodinovú starostlivosť, ale len v prípade, ak sa poberá príspevok na opatrovanie vo výške zodpovedajúcej 3. stupňu postihnutia (potreba starostlivosti viac než 120 hodín mesačne, 451,80 Eur mesačne) a čistý mesačný príjem opatrovanej osoby neprekročí 2 500 Eur (za každého vyživovaného rodinného príslušníka sa hranica príjmu zvyšuje o ďalších 400 Eur). Táto podpora predstavuje celkovo maximálne 550 Eur mesačne pri dvoch samostatne zárobkovo činných opatrovateľoch/opatrovatelkách.

Podpora na 24-hodinovú starostlivosť sa však poskytuje len vtedy, ak samostatne zárobkovo činný/á opatrovatel/ka spĺňa určité podmienky, t.j. ak má buď definované teoretické vzdelanie alebo sa o opatrovanú osobu adekvátne starala minimálne 6 mesiacov.

Ako si môžu ľudia, ktorí potrebujú starostlivosť alebo ich príbuzní, dovoliť relatívne drahé domovy sociálnej starostlivosti?

Spravidla sa musia použiť všetky príjmy osoby, ktorá potrebuje starostlivosť, tzn. príspevok na starostlivosť a dôchodok. V týchto nákladoch je však zahrnutá aj kompletná odborná ošetrovateľská a zdravotnícka starostlivosť vrátane stravovania a priestorového zázemia.

In Europa versichert

Hier geht es um die Europäische Krankenversicherungskarte und die Versicherungsleistungen am Wohnort, wenn man in einem anderen EU-Land arbeitet und versichert ist.

Was ist die Europäische Krankenversicherungskarte (EKVK)?

Die Europäische Krankenversicherungskarte befindet sich auf der Rückseite der e-card. Sie gilt in allen EU-Staaten und einigen weiteren europäischen Staaten als Nachweis, dass ihr Inhaber bzw. ihre Inhaberin in Österreich krankenversichert ist. Sie wird bei Vorliegen eines Anspruchs von der Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft (SVA) automatisch ausgestellt.

Wer hat Anspruch auf die EKVK?

Anspruch darauf haben Personen, die über eine aufrechte gesetzliche Krankenversicherung verfügen und in den letzten fünf Jahren vor der Ausstellung mindestens ein Jahr sowie im letzten Jahr vor der Ausstellung mindestens 180 Tage in einer gesetzlichen Krankenkasse versichert waren.

Wozu genau dient die EKVK im Ausland?

Mit der EKVK können in den Staaten, auf die sich ihre Gültigkeit erstreckt, bei Auslandsaufenthalten medizinische Leistungen zu den dortigen Bedingungen in Arztpraxen und Krankenhäusern in Anspruch genommen werden, die einen Vertrag mit der öffentlichen Krankenkasse des jeweiligen Landes haben. In bestimmten Nicht-EU-Staaten wie Bosnien-Herzegowina, Serbien, Nordmazedonien und Montenegro muss jedoch vor einer Inanspruchnahme von Leistungen beim jeweiligen öffentlichen Krankenversicherungsträger in diesem

Staat unter Vorlage der EKVK um eine gültige Anspruchsbescheinigung ersucht werden. Generell ist es ratsam, sich vor jeder Behandlung zu vergewissern, ob die medizinische Einrichtung über einen Vertrag mit der entsprechenden öffentlichen Krankenversicherung verfügt.

Unabhängig von der EKVK: Kann jemand, der in Österreich krankenversichert ist und im EU- oder EWR-Ausland lebt und wohnt, bzw. dort regelmäßig und in kurzen Abständen zurückkehrt (Grenzgänger), wie das ja bei selbstständigen Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern die Regel ist, Versicherungsleistungen auch von seiner (gewohnten) Wohnortkrankenkasse zu deren Konditionen in Anspruch nehmen?

Ja, indem er oder sie sich von der SVA das Formular E106 ausstellen und an die Wohnortkrankenkasse übermitteln lässt. Übrigens müssen alle diese Formalitäten, die Versicherung betreffend, direkt mit den Versicherungsträgern abgewickelt werden. Formulare wie E104, E106 oder E108 können weder von Vermittlungsagenturen noch von den Fachgruppen in den Wirtschaftskammern ausgestellt werden.

Hinweis 1: Besteht kein Anspruch auf die EKVK, bleiben die Felder auf der Rückseite der e-card unausgefüllt.

Hinweis 2: Der Antrag auf Ausstellung des Formulars E106 kann auch online an die SVA gestellt werden.

OSIGURANI U EUROPI

Ovdje je riječ o **Europskoj kartici zdravstvenog osiguranja i naknada za osiguranje na mjestu prebivališta ako je osoba zaposlena i osigurana u drugoj državi članici EU-a.**

Što je Europska kartica zdravstvenog osiguranja (EKZO)?

Europska kartica zdravstvenog osiguranja nalazi se na poledini e-kartice. Ona vrijedi u svim državama članicama EU-a i ostalim europskim državama kao dokaz da njezin vlasnik, odnosno vlasnica, ima zdravstveno osiguranje u Austriji. Nju automatski izdaje Zavod za socijalno osiguranje poslovne djelatnosti (SVA) u slučaju postojanja zahtjeva.

Tko ima pravo na EKZO?

Pravo na EKZO imaju osobe koje raspolažu aktivnim, zakonskim zdravstvenim osiguranjem i koje su tijekom posljednjih pet godina najmanje godinu dana prije izdavanja te u posljednjoj godini prije izdavanja, najmanje 180 dana bile osigurane kod zakonskoga zdravstvenog osiguranja.

Čemu točno služi EKZO u inozemstvu?

S EKZO-om je, u državama u kojima ona važi, moguće tijekom boravka u inozemstvu iskoristiti pravo na medicinske usluge u skladu s ondje važećim uvjetima u liječničkim ordinacijama i bolnicama koje imaju ugovor s javnim zdravstvenim osiguranjem dotične države. Međutim, u određenim državama koje nisu članice EU-a, primjerice Bosni i Hercegovini, Srbiji, Sjevernoj Makedoniji i Crnoj Gori potrebno je, prije korištenja usluga kod dotičnog nositelja javnoga zdravstvenog osiguranja u toj državi i uz predočavanje EKZO-a, ishoditi važeću potvrdu o pravu na korištenje usluga. Općenito se prije svakog oblika liječenja preporučuje provjeriti raspolaze li medicinska usta-

nova ugovorom s odgovarajućim javnim zdravstvenim osiguranjem.

Bez obzira na EKZO: Može li se osoba koja ima zdravstveno osiguranje u Austriji te živi u drugoj državi članici EU-a ili EGP-a, odnosno koja se ona- mo redovito vraća u kratkim vremen- skim razmacima (pogranični radnik), što je i pravilo kod samostalnih njegovateljica i njegovatelja, također koristiti osigurateljnim uslugama svojeg (uobičajenog) zdravstvenog osiguranja u svojem mjestu prebivališta, u skladu s njegovim uvjetima?

Da, tako da osoba od SVA-a zatraži izdavanje Obrasca E106 i zahtijeva njegovo prenošenje zdravstvenom osiguranju u svojem mjestu prebivališta. K tome, sve ove formalnosti, a koje se odnose na osiguranje, moraju se riješiti izravno s nositeljima osiguranja. Obrasci kao što su E104, E106 ili E108 ne mogu izdavati ni agencije za posredovanje ni stručne skupine u gospodarskim komorama.

1. napomena: Ako ne postoji zahtjev za EKZO-om, polja na poledini e-kartice ostat će prazna.

2. napomena: Zahtjev za izdavanjem obrasca E106 SVA-u također se može podnijeti internetski.

ASIGURAT ÎN EUROPA

Este vorba aici despre cardul european de asigurări sociale de sănătate și despre prestațiile de asigurare la domiciliu, atunci când persoana lucrează și este asigurată într-o altă țară din UE.

Ce este cardul european de asigurări sociale de sănătate (CEASS)?

Cardul european de asigurări sociale de sănătate se află pe verso-ul cardului electronic. Acesta este valabil în toate statele UE și în alte câteva țări europene drept dovadă că titularul, respectiv titulara acestuia este acoperit(ă) de asigurarea de sănătate în Austria. Acesta va fi emis în mod automat de către Institutul de asigurări sociale pentru economia industrială (SVA) în momentul depunerii unei cereri.

Cine are dreptul la CEASS?

Au dreptul la acesta persoanele care au o asigurare de sănătate legală valabilă și care au fost asigurate timp de cel puțin un an în ultimii cinci ani înainte de emitere și la o casă de asigurări de sănătate din sistemul legal timp de cel puțin 180 de zile în ultimul an înainte de emitere.

La ce anume servește CEASS în străinătate?

Cu CEASS, în statele în care se extinde valabilitatea acestuia, pot fi solicitate, în cazul șederii în străinătate, prestații medicale în condițiile locale, în cabinete medicale și spitale, care au un contract cu casa de asigurări de sănătate publică din țara în cauză. Cu toate acestea, în anumite țări din afara UE, precum Bosnia-Herțegovina, Serbia, Macedonia de Nord și Muntenegru, înainte de o solicitare a prestațiilor de la instituția publică de asigurări de sănătate din statul respectiv, în momentul prezentării CEASS, trebuie să fie cerut un certificat de eligibilitate valabil. În general, este recomandabil să vă asigurați înainte de fiecare tratament, dacă instituția medicală are un contract cu instituția publică de asigurări de sănătate aferentă.

Indiferent de CEASS: o persoană cu asigurare de sănătate în Austria și care trăiește sau locuiește într-o altă țară UE sau SEE, respectiv se întoarce acolo în mod regulat pe perioade scurte (lucrător frontalier), așa cum este, de regulă, cazul asistenților personali independenți, poate solicita prestații pentru asigurare și de la casa sa (obișnuită) de asigurări de sănătate de la domiciliu, în condițiile acesteia?

Da, prin solicitarea emiterii formularului E106 de la SVA și depunerea acestuia la casa de asigurări de sănătate de la domiciliu. De altfel, toate aceste formalități privind asigurarea trebuie derulate direct cu instituțiile de asigurări. Formulare, precum E104, E106 sau E108, nu pot fi eliberate nici de agențiile de plasament, nici de grupurile profesionale din cadrul Camerelor de Comerț.

Nota 1: Dacă nu există niciun drept la CEASS, câmpurile de pe spatele cardului electronic rămân necompletate.

Nota 2: Cererea de eliberare a formularului E106 poate fi depusă și online la SVA.

POISTENIE V EURÓPE

Ide o európsky preukaz zdravotného poistenia a poistné dávky v mieste bydliska, ak človek pracuje a je poistený v inej krajine EÚ.

Čo je Európsky preukaz zdravotného poistenia (EPZP)?

Európsky preukaz zdravotného poistenia sa nachádza na zadnej strane elektronickej karty tzv. e-card. Platí vo všetkých štátoch EÚ a v niektorých ďalších európskych krajinách ako doklad, že vlastník preukazu je zdravotne poistený v Rakúsku. V prípade existujúceho nároku je vydaný automaticky rakúskou sociálnou poisťovňou pre podnikateľský sektor (SVA).

Kto má nárok na EPZP?

Na vystavenie preukazu majú nárok osoby, ktoré sú majú platné zákonné

zdravotné poistenie, a ktoré boli zdravotne poistené v posledných piatich rokoch pred vystavením preukazu najmenej jeden rok a v poslednom roku pred vystavením najmenej 180 dní.

Na čo presne slúži EPZP v zahraničí?

S EPZP môžete v štátoch, v ktorých preukaz platí, využiť zdravotnícke služby pri pobyte v zahraničí v ordináciách lekárov a nemocniciach za podmienok platných v príslušnom štáte, ktoré majú zmluvu s verejnou zdravotnou poisťovňou príslušnej krajiny. V niektorých krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ, ako je Bosna a Hercegovina, Srbsko, Severné Macedónsko a Čierna Hora, sa však musí pred realizáciou výkonu vyžadovať od príslušnej verejnej zdravotnej poisťovne v tomto štáte po predložení EPZP platné potvrdenie nároku. Vo všeobecnosti sa odporúča overiť si pred každým ošetrením, či má zdravotnícke zariadenie zmluvu s príslušnou verejnou zdravotnou poisťovňou.

Bez ohľadu na EPZP: Môže si niekto, kto je zdravotne poistený v Rakúsku, avšak žije a býva v inej krajine EÚ ale-

bo EHP, alebo sa tam pravidelne a v krátkych intervaloch vracia (cezhraničný pracovník), ako je to spravidla aj v prípade samostatne zárobkovo činných opatrovateľov a opatrovateľiek, uplatňovať nárok na poistné dávky od ich (obvyklej) zdravotnej poisťovne v mieste bydliska a za podmienok platných v danom štáte?

Áno, ak rakúska poisťovňa pre podnikateľský sektor vydá formulár E106 a predloží ho zdravotnej poisťovni v mieste bydliska. Mimochodom, všetky tieto formality týkajúce sa poistenia musia byť riešené priamo s príslušnou inštitúciou pre zdravotné poistenie. Formuláre ako E104, E106 alebo E108 nemôžu vydávať ani sprostredkovateľské agentúry ani odborné skupiny v hospodárskych komorách.

Poznámka 1: Ak neexistuje nárok na EPZP, polia na zadnej strane e-card zostávajú nevyplnené.

Poznámka 2: Žiadosť o vydanie formularu E106 možno podať v SVA aj online.

Haushaltsbuch ist Vertrauenssache

In diesem Artikel geht es um die Verpflichtung, ein Haushaltsbuch zu führen.

Es gibt ein altgedientes Sprichwort. Es lautet: „Vertrauen ist gut, Kontrolle ist besser.“ Gerade in einem so sensiblen Bereich wie der Betreuung von Menschen, die ihren Alltag nicht mehr auf sich allein gestellt bewältigen können, ist es von besonderer Bedeutung, dass nicht die geringsten Zweifel an der Verlässlichkeit der Leistungen und der Transparenz der Abläufe aufkommen. Es ist im Interesse aller Beteiligten – Betreuungspersonen, Betreuten sowie deren Angehörigen –, dass gerade beim Umgang mit den finanziellen Ressourcen keinerlei Fragen offen bleiben.

Kontrollierbarkeit und Selbstkontrolle garantieren absolute Transparenz und sind damit die Basis ungebrochenen Vertrauens zwischen Betreuenden und Betreuten. Und noch ein wichtiger Punkt: Auch bei der turnusmäßigen Ablöse einer Betreuungsperson durch die andere kommt dem Haushaltsbuch eine Schlüsselrolle zu. Daher zählt die Gewerbeordnung die Führung eines Haushaltsbuches auch zu den Pflichten selbstständiger Betreuungspersonen.

Im Haushaltsbuch sind sämtliche von den selbstständigen Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern für die zu betreuende Person getätigten Ausgaben sowie alle erhaltenen Geldbeträge zu verzeichnen. Das Haushaltsbuch ist gemeinsam mit allen Belegen für einen Zeitraum von zwei Jahren aufzubewahren.

Das Haushaltsbuch ist Betreuten, Angehörigen bez. rechtlichen Vertretungsberechtigten nach Aufforderung jederzeit vorzulegen.

Die Ausgabengruppen sollten zumindest folgende Bereiche umfassen: Miete/Betriebskosten, Lebensmittel, Arzneimittel, Reinigungszubehör, Waschmittel, Wäsche, Kleidung, Hygieneartikel, Haustierbedarf, Zeitungen/Zeitschriften/Bücher, Möbel, Gebrauchsgegenstände, Pflanzen und Zubehör.

Tipps:

- » Haushaltsbuch immer sofort aktualisieren und auf den Cent genau führen. Ausgaben und „Einnahmen“ mit Ort, Datum und Uhrzeit verbuchen.
- » Eine eigene Haushaltsgeldtasche verwenden, damit persönliche Finanzen und Haushaltsfinanzen sich nicht vermischen.
- » Übergabe des Haushaltsbuches und des Haushaltsgeldes von der Turnus-Kollegin/dem Kollegen schriftlich bestätigen lassen.

ACHTUNG: Auch die Betreuung selbst – der tägliche Arbeitsablauf sowie besondere Vorkommnisse bei der Betreuung – sind zu dokumentieren.

DNEVNIK KUĆANSTVA STVAR JE POVJERENJA

Ovaj članak govori o obvezi vođenja dnevnika kućanstva.

Postoji dobro poznata izreka. Ona glasi: „Povjerenje je dobro, kontrola je bolja.“. Upravo u tako osjetljivom području, kao što je skrb za ljude koji više ne mogu samostalno nositi teret svakodnevnog

života, je posebno važno osigurati da se ne pobude ni najmanje sumnje u pouzdanost usluga i transparentnost procesa. U interesu je svih uključenih osoba – njegovatelja, osoba za koje se skrbi te članova njihovih obitelji – osigurati da ne postoje nikakva otvorena pitanja upravo u pogledu rukovanja financijskim sredstvima.

Mogućnost upravljanja i samokontrola jamče potpunu transparentnost i stoga su temelj neprekinuta povjerenja između njegovatelja i osoba za koje skrbe. Dodatna važna točka: čak i kada se njegovatelji izmjenjuju u smjenama, dnevnik kućanstva imat će ključnu ulogu. Stoga, Trgovački zakonik ubraja vođenje dnevnika kućanstva među obveze samostalnih njegovatelja.

U dnevnik kućanstva potrebno je unijeti sve izdatke koje samostalne njegovateljice i njegovatelji imaju prema osobi za koju skrbe te svi primljeni novčani iznosi. Dnevnik kućanstva potrebno je, sa svim računima, čuvati u razdoblju od dvije godine.

Dnevnik kućanstva potrebno je u svakom trenutku, na zahtjev, predočiti osobama za koje se skrbi, članovima njihovih obitelji te zakonskim zastupnicima.

Rashodne skupine trebaju pokrivati najmanje sljedeća područja: najamnina/operativni troškovi, namirnice, lijekovi, sredstva za čišćenje, sredstva za pranje, rublje, odjeća, higijenske potrepštine, potrebe kućnih ljubimaca, novine/časopisi/knjige, namještaj, potrošni materijal, biljke i pribor.

Savjeti:

- » Odmah ažurirajte dnevnik kućanstva i vodite je točno do u najmanji cent. Unosite troškove i „prihode“ s mjestom, datumom i vremenom.
- » Upotrebljavajte vlastiti novčanik za kućni budžet kako se osobne financije i financije kućanstva ne bi pomiješale.
- » Tijekom primopredaje dnevnika kućanstva i novca za kućni budžet kolegici/kolegi iz sljedeće smjene potrebno je ishoditi pisanu potvrdu.

OPREZ: Također je potrebno dokumentirati samu skrb – svakodnevnu radnu rutinu te posebno događaje u okviru skrbi.

REGISTRUL DE CHELTUIELI CASNICE ESTE O CHESTIUNE DE ÎNCREDERE

În acest articol este vorba despre obligația de a ține un registru de cheltuieli casnice.

Există o zicală foarte des folosită. Aceasta spune: „Încrederea este bună, controlul este și mai bun.” Mai ales într-un domeniu atât de sensibil, precum îngrijirea persoanelor care nu se mai pot ocupa singuri de viața lor de zi cu zi, este deosebit de important să nu apară nici cea mai mică îndoială cu privire la seriozitatea serviciilor și transparența proceselor. Este în interesul tuturor părților implicate – al persoanelor care oferă servicii de îngrijire și asistență, al persoanelor îngrijite și membrilor familiilor acestora – să nu rămână nicio întrebare fără răspuns în privința utilizării resurselor financiare.

Controlabilitatea și auto-controlul garantează transparența absolută și constituie, astfel, baza pentru încrederea continuă între persoanele care oferă servicii de îngrijire și persoanele îngrijite. Și încă un punct important: Și în cazul înlocuirii prin rotație a unei persoane care oferă servicii de îngrijire de către o alta, registrul de cheltuieli casnice joacă un rol-cheie. De aceea, regulamentul privind practicarea meseriilor include și ținerea unui registru de cheltuieli casnice printre obligațiile persoanelor care oferă servicii de îngrijire și asistență care desfășoară activități independente.

Asistenții personali trebuie să noteze în registrul de cheltuieli casnice toate cheltuielile efectuate și toate sumele de bani primite pentru persoana care necesită îngrijire. Registrul de cheltuieli casnice trebuie păstrat împreună cu toate documentele justificative pe o perioadă de doi ani.

Registrul de cheltuieli casnice trebuie prezentat în orice moment, la cererea

persoanei îngrijite, membrilor familiei, respectiv reprezentanților legali ai acesteia.

Grupele de cheltuieli ar trebui să cuprindă cel puțin următoarele domenii: chirie/costuri operaționale, alimente, medicamente, accesorii de curățenie, detergenți, spălarea rufelor, haine, produse de igienă, produse destinate animalelor de companie, ziare/reviste/cărți, mobilier, bunuri de uz personal, plante și accesorii.

Sfaturi:

- » Actualizați întotdeauna imediat registrul de cheltuieli casnice și țineți evidența fiecăru cent. Înregistrați cheltuielile și „veniturile” cu loc, dată și oră.
- » Utilizați un portofel separat pentru banii de uz casnic, pentru ca finanțele personale și finanțele gospodăriei să nu se amestece.
- » Obțineți confirmarea în scris de la colegul/colega de rotație cu privire la predarea registrului de cheltuieli casnice și a banilor gospodăriei.

ATENȚIE: Și îngrijirea în sine – rutina de lucru zilnică, precum și incidentele speciale care apar în timpul îngrijirii – trebuie să fie documentate.

KNIHA DOMÁCNOSTI JE VECOU DÔVERY

Tento článok sa týka povinnosti viesť knihu domácnosti.

Staré osvedčené príslovie hovorí: „Dôveruj, ale preveruj.“ Najmä v takej citlivej oblasti, ako je starostlivosť o ľudí, ktorí si už nedokážu sami poradiť so svojím každodenným životom, je mimoriadne dôležité, aby nevznikli najmenšie pochybnosti o spoľahlivosti služieb a transparentnosti procesov. Je v záujme všetkých zainteresovaných strán – opatrovateľov, opatrovaných osôb a ich príbuzných, aby pri zaobchádzaní s finančnými prostriedkami nezostali žiadne nezodpovedané otázky.

Kontrolovateľnosť a sebakontrola zaručujú absolútnu transparentnosť, a preto

sú základom nenarušenej dôvery medzi opatrovateľmi a opatrovanými osobami. A ďalší dôležitý bod: Aj pri pravidelnej výmene jedného opatrovateľa za druhého v prípade turnusov zohráva kniha domácnosti kľúčovú úlohu. Živnostenský poriadok preto pre samostatne zárobkovo činných opatrovateľov a opatrovateľky zahŕňa aj povinnosť viesť knihu domácnosti.

V knihe domácnosti sú zaznamenané všetky výdavky, ktoré boli uskutočnené pre opatrovanú osobu, ako aj všetky prijaté peňažné prostriedky. Kniha domácnosti by sa mala uchovávať spolu so všetkými dokladmi po dobu dvoch rokov.

Kniha domácnosti sa musí kedykoľvek na požiadanie predložiť opatrovanej osobe, rodinným príslušníkom alebo právnenému zástupcovi. Skupiny výdavkov by mali zahŕňať aspoň tieto oblasti: nájomné/prevádzkové náklady, potraviny, lieky, čistiace prostriedky, pracie prostriedky, bielizeň, oblečenie, toaletné potreby, potreby pre domáce zvieratá, noviny/časopisy/knihy, nábytok, predmety dennej potreby, rastliny a príslušenstvo.

Tipy:

- » Knihu domácnosti vždy aktualizujte hneď a sumy zaznamenávajte s presnosťou na centy. Výdavky a „príjmy“ zapisujte s miestom, dátumom a časom.
- » Používajte svoju vlastnú peňaženku s peniazmi na domácnosť, aby ste osobné finančné prostriedky nemiešali s financiami na domácnosť opatrovanej osoby.
- » Odovzdanie knihy domácnosti a peňazí na domácnosť pri turnusovej výmene kolegýň/kolegov musí byť písomne potvrdené.

POZOR: Zdokumentovaná musí byť aj samotná starostlivosť - každodenná práca, ako aj mimoriadne udalosti počas opatrovania.

Betreuung durch Selbstständige alternativlos

Jedes Mal, wenn irgendwo in der Betreuung, sei es bei selbstständigen Betreuungspersonen, sei es bei Vermittlungsagenturen, etwas nicht so läuft, wie es laufen sollte, werden reflexartig weitere (denn es gibt sie ja bereits) Gesetze und Regulierungen gefordert. Die Nachfrage nach selbstständigen Betreuungsdienstleistungen ist in den letzten 10 Jahren explodiert. Warum? Weil leistbare Betreuung zu Hause – und damit das System der Pflege und Betreuung in Österreich insgesamt – nur durch die Leistungen selbstständiger Personenbetreuung überhaupt aufrechtzuerhalten ist. Qualität, Verlässlichkeit und Sicherheit sind in einem so sensiblen Bereich unerlässlich. In dieser Hinsicht unterstützen wir unsere Mitglieder, Agenturen wie Betreuungspersonen, nach Kräften. Wir müssen allerdings darauf achten, dass nicht auch hier das eintritt, was sich längst als kontraproduktiv für Beschäftigung und Leistung von Dienstleistungen erwiesen hat: dass nämlich Bürokratisierung und Überregulierung einem funktionierenden, wertvollen System, das im Begriff ist, sich qualitativ weiterzuentwickeln, den Lebensnerv abschneiden. Mit der Folge, dass Betreuung zu Hause nicht mehr leistbar wäre. Und die Alternative?

SKRB PUTEV SAMOSTALNIH NJEGOVATELJA BEZ ALTERNATIVE

Svaki put kada u okviru skrbi, bez obzira na to je li riječ o njegovateljima ili agencijama za posredovanje, nešto ne krene po planu, refleksno se zahtijevaju dodatni (jer oni, naime, već postoje) zakoni i propisi. Potražnja za uslugama samostalnih njegovatelja u proteklih je 10 godina eksplodirala. Zašto? Zato što se povoljna skrb kod kuće – a time i cjelokupni sustav njege i skrbi u Austriji – može održati samo uslugama samostalno skrbi za osobe. Kvaliteta, pouz-

danost i sigurnost neizostavni su u jednom tako osjetljivu području. U pogledu toga činimo sve što je u našoj moći kako bismo podržali svoje članove, agencije i njegovatelje. Međutim, moramo obratiti pozornost na to da u pogledu toga ne nastupi ono što se odavno pokazalo kontraproduktivnim za poslovanje i pristupačnost pružanja usluga: naime, da birokratizacija i pretjerana regulacija u korijenu sasijeku funkcionalan, vrijedan sustav koji je u stanju kvalitativno se razvijati. Posljedica toga bila bi ta da skrb kod kuće više ne bi bila pristupačna. A alternativa?

ÎNGRIJIREA DE CĂTRE PERSOANE CARE DESFĂȘORĂ ACTIVITĂȚI INDEPENDENTE ESTE CEA MAI BUNĂ ALTERNATIVĂ

De fiecare dată când, undeva în cursul îngrijirii, fie la persoanele care oferă servicii de îngrijire și asistență care desfășoară activități independente, fie la agențiile de plasament, ceva nu merge așa cum ar trebui, sunt necesare subit legi și reglementări suplimentare (pentru că, da, există deja). Cererea de servicii de îngrijire și asistență independente a explodat în ultimii 10 ani. De ce? Deoarece îngrijirea la domiciliu la prețuri accesibile – și, astfel, sistemul de îngrijire și asistență în Austria în ansamblu – pot fi menținute numai prin serviciile de îngrijire și asistență personală independente. Calitatea, seriozitatea și siguranța sunt esențiale într-un astfel de domeniu sensibil. În acest sens, facem tot posibilul pentru a ne susține membrii, agențiile și persoanele care oferă servicii de îngrijire și asistență. Cu toate acestea, trebuie să avem grijă să nu se întâmple și aici ceea ce s-a dovedit de mult timp a fi contraproductiv pentru ocuparea forței de muncă și accesibilitatea serviciilor: și anume, ca birocratizarea și supra-reglementarea unui sistem funcțional și valoros, care este în curs de dezvoltare

calitativă, să rețeze forța vitală a acestuia. Cu consecința că îngrijirea la domiciliu nu ar mai fi accesibilă. Și alternativa?

SLUŽBY NEZÁVISLÝCH OPATROVATELIEK A OPATROVATEĽOV NEMAJÚ ALTERNATÍVU

Zakaždým, keď niekde v starostlivosti, či už ide o samostatne zárobkovo činné osoby alebo sprostredkovateľské agentúry, niečo nie je tak, ako by malo byť, vyžadujú sa reflexívne ďalšie a ďalšie zákony a usmernenia napriek tomu, že už existujú. Dopyt po nezávislých opatrovateľských službách za posledných 10 rokov rapídne vzrástol. Prečo? Pretože cenovo dostupná starostlivosť doma – a teda aj systém starostlivosti a opatrovania v Rakúsku celkovo – sa dá vo všeobecnosti udržať len prostredníctvom služieb poskytovaných nezávislými opatrovateľmi a opatrovateľkami. Kvalita, spoľahlivosť a bezpečnosť sú v tejto tak citlivej oblasti nevyhnutné. V tomto ohľade robíme všetko pre to, aby sme našim členom, agentúram, opatrovateľom aj opatrovateľkám pomohli. Samozrejme musíme dbať na to, aby tu nenastala situácia, že sa z dlhodobého hľadiska ukážu tieto regulácie ako kontraproduktívne z hľadiska zamestnanosti a cenovej dostupnosti služieb: že nadmerná byrokracia a regulácia narušia životnú tepnu tak dôležitého a fungujúceho systému, ktorý je potrebné z hľadiska kvality naďalej rozvíjať. A dôsledkom bude, že domáca starostlivosť už nebude cenovo dostupná. A alternatíva? Neexistuje.

Ihr Andreas Herz
Fachverbandsobmann
Președintele asociației
Predseda odborného združenia
Szövetségi elnök

let's cook

KNÖDEL MIT EI

KNEDLA S JAJETOM / GĂLUȘTE CU OU / KNEDĽA S VAJCOM

Zutaten für 4 Portionen

- » 4 Stk. Semmelknödel (fertig)
- » 1 EL Butter
- » 4 Stk. Eier
- » Salz
- » Pfeffer
- » Kräuter (frisch)

Zubereitung

1. Für Knödel mit Ei die fertigen Semmelknödel in gleichmäßig große Stücke schneiden. Die Eier aufschlagen und gut verquirlen.
2. Eine Pfanne erhitzen, Butter schmelzen lassen und die Knödelstücke darin anbraten. Die Eimasse darüber schlagen und stocken lassen. Gelegentlich umrühren.
3. Knödel mit Ei nach Belieben mit Salz und Pfeffer würzen und mit frischen, gehackten Kräutern Ihrer Wahl servieren. Wer möchte, kann auch noch geschnittenen Frühlingszwiebeln mit anbraten.

Sastojci za 4 obroka

- » 4 kom. knedli od zemički (gotove)
- » 1 žlica maslaca
- » 4 kom. Jaja
- » sol
- » papar
- » začinsko bilje (svježe)

Priprema

1. Za knedle s jajetom potrebno je gotove knedle izrezati na komade jednake veličine. Razbijte jaja i dobro ih umutite.
2. Zagrijte tavu, otopite maslac i pržite komade knedli u njemu. Prekrijte masom umućenih jaja i pustite je da se zgusne. Povremeno promiješajte.
3. Knedle s jajetom po želji začinite solju i paprom te poslužite sa svježim, sjekanom začinskim biljem. Ako želite, također možete pržiti narezani mladi luk.

Ingrediente pentru 4 porții

- » 4 buc. găluște de pâine (gata preparate)
- » 1 lingură de unt
- » 4 buc. ouă
- » sare
- » piper
- » ierburi aromatice (proaspete)

Mod de preparare

1. Pentru găluștele cu ou, tăiați găluștele gata preparate în bucăți de dimensiuni egale. Bateți ouăle și amestecați bine cu telul.
2. Încălziți o tigaie, lăsați untul să se topească și rumeniți bucățile de găluște în acesta. Bateți masa de ou peste acestea și lăsați-o să se închege. Amestecați din când în când.
3. Condimentați găluștele cu ou cu sare și piper după gust și serviți cu ierburi aromatice proaspete, tocate, la alegere. Dacă doriți, puteți căli și ceapă verde feliată împreună cu găluștele.

Dávka na 4 porcie

- » 4 ks žemľové knedle (hotové)
- » 1 PL masla
- » 4 ks vajcia
- » soľ
- » čierne korenie
- » bylinky (čerstvé)

Príprava

1. Na knedle s vajcom potrebujete hotové žemľové knedle nakrájané na rovnomerne veľké kúsky. Vajcia rozbite a dobre vyšľahajte.
2. Zahrejte panvicu, roztopte maslo a kúsky knedle opečte na panvici. Rozšľahané vajcia vylejte na knedľu a nechajte smažiť. Občas promiešajte.
3. Knedľu s vajcom ľubovoľne dochuťte soľou a čiernym korením a servírujte s nasekanými bylinkami podľa vlastného výberu. Ak chcete, môžete pridať pri smažení aj nakrájanú jarnú cibuľu.

 Gutes Gelingen!

Dobar tek! / Mult succes! / Veľa úspechov!

Kontakt

Contact

BURGENLAND

Robert-Graf-Platz 1
7000 Eisenstadt
T 05/90907-3120
F 05/90907-3115
E alexander.krail@wkbgl.at
<http://wko.at/bgld>

KÄRNTEN

Europaplatz 1
9021 Klagenfurt am Wörthersee
T 05 90 90 4 160
F 05 90 904 164
E innungsgruppe7@wkk.or.at
<http://wko.at/ktn/personenbetreuung>

NIEDERÖSTERREICH

Wirtschaftskammer-Platz 1
3100 St Pölten
T +43 2742 851-19190
F +43 2742 851-19199
E dienstleister.gesundheit@wknoe.at
www.wko.at/noe/personenberatung-personenbetreuung

OBERÖSTERREICH

Hessenplatz 3
4020 Linz
T 05/90909-4171
F 05/90909-4179
E dienstleister@wkoee.at
wko.at/ooe/personenberatung_betreuung

SALZBURG

Julius-Raab-Platz 1
5027 Salzburg
T 0662 8888 279
F 0662 8888 679279
E jhager@wks.at
wko.at/sbg/lsbundpb

STEIERMARK

Körblergasse 111-113
8010 Graz
T 0316/601-530
F 0316/601-424
E dienstleister@wkstmk.at
www.betreuung-stmk.at

TIROL

Wilhelm-Greil-Straße 7
6020 Innsbruck
T 05 90 90 5-1284
F 05 90 90 5-51284
E personenbetreuung@wktirol.at
www.personenberatung-personenbetreuung.at

VORARLBERG

Wichnergasse 9
6800 Feldkirch
T 05522/305-279
F 05522/305-143
E Beratung@wkv.at
wko.at/branchen/vbg/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start.html

WIEN

Rudolf-Sallinger-Platz 1
1030 Wien
T +43 1 5140 50 2302
F 01 715 39 20
E personenberatung@wkw.at
www.wko.at/wien/personenberatung

IMPRESSUM

Herausgeber und Medieninhaber:
Wirtschaftskammer Österreich
Fachverband Personenberatung
und Personenbetreuung
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Wien
Text: Dr. Wolfgang Wildner
Design: DI (FH) Irene Fauland,
kreativnetzwerk.at
Übersetzung: Institut für
Internationale Übersetzungen
Druck: Druckhaus Thalerhof GesmbH
Fotos: Adobe Stock

www.daheimbetreut.at